



РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ СМ-01-01/2025г.

На основание чл. 94, ал. 2, чл. 99, ал. 2 и 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 19, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата по ОВОС) и във връзка с чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 39, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), както и на основание разпореденото в Решение №348/07.11.2022г. по адм. дело №34/2022г. на Административен съд - Кърджали, потвърдено с решение на Върховен административен съд №2234/31.07.2023г. по адм. дело №1181/2023г. и Решение №230/09.11.2023г. на Министъра на околната среда и водите, във връзка с Решение №СМ-01-01/2023г. от 16.09.2023г. на Директора на РИОСВ - Смолян.

ОДОБРЯВАМ:

Осъществяването на инвестиционно предложение: „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино” - находище Китница“, в участъци „Чернигово“ и „Мировец“ в землищата на с. Китница, с. Боровица, с. Търна, с. Дедино, с. Чернигово, с. Долно Прахово, общ. Ардино, обл. Кърджали

възложител: „ГОРУБСО-Кърджали“ АД, ул. „Републиканска“ №83, гр. Кърджали

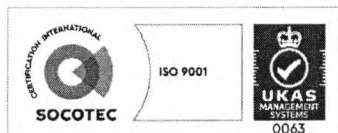
Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение е свързано с добив на полиметални руди от находище „Китница“, община Ардино, област Кърджали за срок от 20 години. Въз основа на Геоложки доклад за находище Китница за регистриране на Геолошко откритие са извършени геолого – проучвателни дейности. Издадено е удостоверение за геолошко откритие №9 от 03.05.2012 година за находище „Китница“ на „Горубсо-Кърджали“ АД. Сключено е Допълнително споразумение № 3 от 21.06.2012г. за удължаване срока на проучването, с цел регистриране на Търговско откритие.

Инвестиционното предложение ще се реализира по открит способ, като добитата руда, която се отнася към полиметалните златно - сребърни руди, ще се преработва в действащите мощности на Обогатителна фабрика, гр. Кърджали, без да се променя годишния ѝ капацитет, съгласно издадените разрешителни. Откривката като минен отпадък от добива ще се съхранява на насипище, с цел използването ѝ при бъдеща рекултивация чрез връщането ѝ в отработения рудник. За целта е изработен План за управление на минните отпадъци.

Находище „Китница“ се намира на около 34 км, западно от гр. Кърджали и ще се разработва за срок от 20 години, последователно в два участъка: „Чернигово“ - за първите 12 години и „Мировец“ - за следващите 8 години. Концесионната площ на находището е 2960.615 дка, от които пряко засегнати от реализацията на предложението са 249.109 дка. Площта на нарушените терени ще бъде приблизително 8%, както следва:

- ✓ 132.424 дка за руднично поле на участък „Чернигово“;
- ✓ 37.584 дка за руднично поле на участък „Мировец“;



✓ 2.6 дка за насипище хумус;
 ✓ 3.5 дка вътрешни пътища;
 ✓ 73.001 дка за външно временно насипище. Скалната маса от него ще се използва за запълване на отбитите руднични пространства на участък „Чернигово“ на етап закриване и рекултивация на този участък.

Координатните точки на находище Китница и на двата участъка са следните:
 Регистър на характерните точки на исканата концесионна площ за находище „Китница“
 (Координатна система 1970 г.)

Номер точка	X	Y
1	4551310,0	9396530,0
2	4551230,0	9396875,0
3	4551140,0	9396875,0
4	4550988,0	9397147,0
5	4550300,0	9397300,0
6	4549500,0	9397300,0
7	4548760,0	9397035,0
8	4548750,0	9396540,0
9	4548630,0	9396430,0
10	4548200,0	9396430,0
11	4548200,0	9396090,0
12	4549000,0	9395690,0
13	4549250,0	9395690,0
14	4549250,0	9396050,0
15	4549400,0	9396050,0
16	4549400,0	9396700,0
17	4549870,0	9396700,0
18	4549870,0	9396000,0
19	4551020,0	9396000,0
20	4551020,0	9396530,0

Регистър с координати на характерните точки на бъдещия рудник „Чернигово“ на находище „Китница“ (Координатна система 1970 г.)

Номер точка	X	Y
1	4549079.6	9395981.2
2	4549075.5	9396100.4
3	4548955.6	9396257.5

4	4548817.3	9396349.9
5	4548742.8	9396336.3
6	4548662.6	9396275.6
7	4548621.7	9396163.8
8	4548621.7	9396099.9
9	4548671.6	9396046.1
10	4548792.8	9396010.7
11	4548935.1	9395909.9
12	4549011.1	9395908.4
13	4549045.6	9395931.5

Площ на участъка 132424 m²

Регистър с координати на характерните точки на бъдещия рудник „Мировец“ на находище „Китница“ (Координатна система 1970 г.)

Номер точка	X	Y
1	4550489.5	9397034.7
2	4550460.4	9397110.6
3	4550377.8	9397155.6
4	4550329.4	9397171.6
5	4550284.9	9397172.3
6	4550247.9	9397140.7
7	4550237.2	9397045.9
8	4550265.4	9397007.7
9	4550420.6	9396966.9
10	4550467.9	9396985.7

Площ на участъка 37584m²

Регистър с координати на характерните точки на бъдещото насипище за минни отпадъци на находище „Китница“ (Координатна система 1970 г.)

Номер точка	X	Y
1	4549260.8	9396548.7
2	4549170.8	9396683.6
3	4548962.6	9396782.2
4	4548899.4	9396775.4
5	4548852.5	9396713.3
6	4548876.1	9396624.3
7	4549040.1	9396516.9
8	4549166.9	9396483.5
9	4549249.9	9396496.9

Площ на участъка 73001m²

Регистър с координати на характерните точки на насипище за хумус на находище „Китница“ (Координатна система 1970 г.)

Номер точка	X	Y
1	4548838.6	9396541.5
2	4548822.7	9396558.0
3	4548800.9	9396559.4
4	4548779.5	9396552.3
5	4548766.0	9396533.4
6	4548777.8	9396515.8
7	4548805.0	9396510.6
8	4548832.7	9396519.4

Площ на участъка 2600m²

Годишната производителност се предвижда да бъде 300000 тона. Разработването на находище „Китница“, участъци „Чернигово“ и „Мировец“ по открит способ обхваща два аспекта:

- Минно строителство, при което се прокарват капиталните минни изработки;
- Разкриване и добив на полезното изкопаемо;

Добиването на златно-сребърна руда включва следните етапи:

- Разкриване на находището чрез отнемане на почвения слой и неконвенционалната рудна маса (скална маса), насипване и съхранение на площадки за временно съхранение (насипища), с цел тяхното последващо използване при закриване и рекултивация на находището.

- Сондажно-пробивни и взривни дейности за добив на златно-сребърна руда.
- Натрошаване на добитите златно-сребърни руди, посредством трошачно-сортировъчна инсталация (ТСИ), монтирана на отделните руднични участъци.
- Натоварване и извозване на натрошената златно-сребърна руда с автосамосвал до наличната обогатителна инсталация на Горубсо-Кърджали“ АД в гр. Кърджали.

- На съществуващите мощности в Горубсо-Кърджали“ АД, златно-сребърните руди ще се преработят до гравитационен концентрат и златно-сребърна сплав „Доре“ – дейности, които не са предмет на настоящото инвестиционно предложение.

Разработването на находище „Китница“, участъци „Чернигово“ и „Мировец“ по открит способ предвижда разкриването на всеки от участъците да стане със спирални траншеи, разположени на неработния борд на рудника и прилагане на “Транспортна система на разработване с временно външно насипище за депониране на почвения слой и външни съоръжения за депониране на минни отпадъци”. Изземването на минната маса ще се извършва по циклична технологична схема и използването на пробивно-взривни работи. Структурата на комплексната механизация при откривните работи е „багерно–транспортно–насипищна”, включваща еднокерови багери и челен товарач, автомобилен и/или гумено-лентов транспорт, булдозерно насипище, а при добивните е „багерно–транспортно–разтоварна”, състояща се от багерно–трошачен комплекс (мобилна трошачно-сортировъчна инсталация) и автомобилен и/или гумено-лентов транспорт.

При определяне параметрите на експлоатационните хоризонти е отчетено влиянието на минно – техническите условия и управлението на качеството на добитата руда. Затова се

приема, че участък „Чернигово“ ще се разработва чрез стъпала с височина 10 м. Неработният борд ще бъде изграден от сдвоени 20 метрови стъпала, с предпазна площадка от 5 м.

В участък „Чернигово“ откривните работи ще са с обем 5 275 128 м³. Коефициентът на откривка е 8 м³/м³, а площта на открития рудник е 132 424 м². Ще бъдат добити 641 387 м³ руда. Дължината на спиралната траншея ще е 2460 м, а дъното на рудника ще е разположено на кота 560. Загубите на полезно изкопаемо ще са до 8 %.

Откривката ще се депонира на външно насипище с площ 73.001 дка. След изземване на полезното изкопаемо в участъка, откривката ще бъде върната в отработеното пространство. По този начин в края на експлоатацията на участък „Чернигово“, нарушените терени от разработването на участъка и депото за депониране на минни отпадъци ще бъдат около 210 дка.

Участък „Мировец“ ще се разработва чрез 4 стъпала с височина 10 м. Неработният борд ще бъде изграден от сдвоени 20 метрови стъпала, с предпазна площадка от 5 м.

С оглед осигуряване качеството на добива на злато съдържащи руди ще се работи едновременно на четири хоризонта - един откривен, два добивни и един подготвителен.

Откривните работи ще са с обем 867 116 м³. Част от откривката - 203 116 м³ ще се депонира в отработеното пространство на участък „Чернигово“. Останалата част от откривката – 664 000 м³ ще се депонира на външно насипище на участък „Чернигово“ с площ 73.001 дка. След изземване на полезното изкопаемо в участъка, откривка от 664 000 м³ ще бъде върната в отработеното пространство. Коефициентът на откривка е 3,8 м³/м³, а площта на открития рудник е 37 584 м². Ще бъдат добити 227 896 м³ руда. Дъното на рудника ще е разположено на кота 500.

Подготовката на минната маса за изземване е основен технологичен процес при открития добив на полезни изкопаеми. Тя включва комплекс от дейности по разрушаване на масива и създаване на условия за висока производителност на изкопно-товарната и транспортната механизация. Във връзка с условията на разработване и физико – механичните свойства на скалите от находище „Китница“, подготовката на минната маса за изземване и товарене ще се извършва чрез пробивно – взривни работи. За осигуряване на годишната производителност от 300000 т се предвиждат две взривявания седмично. Взривовите ще бъдат поставяни в предварително направени сондажи. Пробиването на сондажите с диаметър 110 мм ще се извърши със сонда с ударно – въртеливо действие с производителност 400 м/см. Разрушените скали, съдържащи руда ще се подават с универсален хидравличен багер или челен товарач в мобилна трошачна инсталация, оборудвана с капсуловани пресипки и транспортни ленти и ефективна оросителна система за минимизиране на прахоотделянето при режим на работа. Не се предвижда мокро трошене, а оросяване и повишаване влагата на натрошената руда, като за целта в оросителната система на инсталацията ще се ползва оборотна вода (вода от повърхностния отток от засегнатите терени, дренажните и руднични води), събрана и механично пречистена в утайниците. ТСИ ще се ситиуира максимално близо до забоя, за да няма необходимост от транспортиране на рудата, преди натрошаване.

Извозването на рудата до обогатителната фабрика, разположена на 34 км от рудник „Китница“ ще се осъществява чрез автотранспорт. Полезното изкопаемо ще се транспортира от участъците на находище „Китница“ до гр. Кърджали по съществуващи пътища чрез автосамосвали.

При разработване на находищата по открит начин възниква необходимост от разполагане на откривката на определени места в границите или извън границите на рудничното поле – депа за депониране на минни отпадъци. Откривката в рудник „Китница“ представлява хумусен слой и скална маса, която е без икономическо значимо съдържание на ценен метал. Хумусът ще се изземва селективно и ще се депонира на отделен участък в рамките на насипището. Площта на насипището за хумус е 2,6 дка. Откривката ще се депонира с конзолни насипообразуватели на триетажно (изградено на три насипищни стъпала) булдозерно насипище с обща височина до 90 м.

С цялостния проект за разработване на двата участъка на находище „Китница“ ще се изготви и проект за рекултивация, която ще бъде поетапна. Предвижда се отработване на участък „Чернигово“, след което ще започне неговата рекултивация. В етапа на

рекултивация на участък „Чернигово“ ще започне минното строителство и експлоатация на участък „Мировец“. След приключване на минните работи, участък „Мировец“ също ще се рекултивира. В началото иззетата откритка ще се депонира на външно насипище, с цел използването ѝ при бъдеща рекултивация, чрез връщането ѝ в отработените руднични пространства. Откритката от участък „Мировец“ на находище „Китница“ ще се транспортира и насипва директно в отработеното пространство на рудника на участък „Чернигово“. Трасето на пътя от участък „Мировец“ до асфалтов път е променено, за да попадне в исканата концесионна площ.

Находище „Китница“ при последователната експлоатация в различните му участъци се предвижда да работи на една смяна, преобладаващо през светлата част от денонощието, независимо от сезоните. На рудника е предвидена механизация с ел. захранване – гумено-лентови транспортъори, помпи за изпомпване на водата от котлована, осветление. Необходимата инсталирана мощност от 15 kW, освен от националната мрежа може да се добива и от собствен генератор.

За работа на обслужващата техника (машините и съоръженията, работещи с ГСМ) ще се използват дизелово гориво и смазочни масла.

Напречното сечение на отводнителните канавки е трапецовидно, тъй като от хидравлична гледна точка това сечение осигурява най-висока скорост на оттичане на водите при най-малко завихряне, което е важно условие за предпазване на канавките от задръстване с наносен материал.

Отводняването на работните хоризонти от всички участъци се осъществява чрез събиране на водите в зумпфове, разположени на най-ниската моментна кота. От всеки зумпф водата се изпомпва в изграден бетонен утайник на повърхността, събиращ рудничните води. След механично утаяване, избистрената вода ще се отвежда гравитачно в резервоар за оборотни води, откъдето водата ще се използва за оросяването на рудничните пътища и за оросяване на материала в трошачната инсталация, с цел намаляване на запрашаването. Механично утаените частици ще бъдат изгребвани и депонирани върху насипището за минни отпадъци. При необходимост ще бъдат използвани флокуланти за ускоряване на механичното утаяване на частиците в утайниците.

При строителството (изграждането) на находището и неговата експлоатация не се предвижда водовземане и използването на вода за промишлени нужди. За оросяване на пътищата и ТСИ, с оглед предотвратяване на запрашаването, ще се ползва събраната вода от повърхностния отток от засегнатите терени, дренажните и руднични води. За питейни нужди, ще се използва бутилирана минерална или изворна вода. При строителството и експлоатацията на находището няма да се генерират производствени отпадъчни води. За формираните от дейността на обекта битово-фекални води се предвиждат два броя химически тоалетни, които ще бъдат почиствани периодично от специализирана фирма.

Отчетени са следните видове води, свързани със строителството и експлоатацията на находището:

- Дъждовни води и води от снеготопенето на площадката на концесионната площ – тези води се събират чрез отводнителни канавки, разположени по периферията на всеки рудник и се довеждат до водосборници за чисти води, които се отвеждат в най-близко разположените дерета. Тези води нямат досег с добивните дейности.

- Дренажни и руднични води - могат да се появят в дъното на котлована от валеж върху разкритата площ на рудника или подземни води, през пукнатини в процеса на разработване на находището и около насипищата.

Рудничните води от работните хоризонти на рудниците и дренажни води, събрани около насипищата - събират се в зумпфове и канавки, след което се изпомпват в специално заградени бетонови сборници на повърхността на всеки рудник. След механично почистване, избистрената вода се отвежда в резервоар за оборотна вода, която няма да се използва за производствени нужди, а ще се използва за оросяване, охлаждане и с противопожарни цели.

Дренажните води в процеса на отработване на находището ще са в незначителни количества, поради слабата водообилност на прилежащото подземно водно тяло. Те ще се

събират непрекъснато, поради което не се очаква в тях да се съдържат метали или други вещества (манган, приоритетни вещества и др.) в значителни концентрации.

Като част от идейния проект е разработен „План за управление на повърхностните води“. Изготвена е поетапна схема за отводняване на рудничното поле на рудник „Китница“ в зависимост от различните етапи на експлоатация. Повърхностният отток ще бъде отклоняван и улавян чрез предвидените отводнителни съоръжения от територията, върху която ще се развива инвестиционното предложение, с цел възпрепятстване контакта с материали, суровини и отпадъци от производствената дейност. По тази схема на управление на водите, няма да се наложи заустване на руднични води, тъй като те изцяло ще се използват за оборотни.

По вид собственост и начин на трайно ползване на земите, разпределението по участъци е следното:

Собственост	Участък Чернигово	Участък Мировец	Насипище за минни отпадъци	Насипище за хумус
	площ dka			
Общинска	5.424	10.753	10.049	
Държавна	115.613	18.984	26.86	2.6
Частна	11.387	11.347	36.092	

Разпределение на земите по начин на трайно ползване

Земеползване	Участък Чернигово	Участък Мировец	Насипище за минни отпадъци	Насипище за хумус
	площ dka			
Гори	116.548	15.484	26.86	2.6
Пасища, мери	12.124	15.764	2.421	
Ливади	2.141	5.762	43.72	
Ниви	1.611	4.074		

Територията, в чийто граници се предвижда да се реализира инвестиционното предложение, се намира извън границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, но в северната си част находището граничи със защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие:

- BG0001031 „Родопи Средни“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-351/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.59/16.07.2021 г.).

- BG0002073 „Добростан“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-528/26.05.2010г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.47/2010 г.).

Предвид разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за ОС*, инвестиционното предложение е подложено на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване в защитените зони. След преценка на основание чл. 40, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, съгласно която инвестиционното предложение има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в посочените по-горе две защитени зони, и дадени съгласно чл. 40, ал. 5 от същата наредба указания, е изготвен доклад за оценка на степента на въздействието върху защитените зони (ДОСВ). Очакваните въздействия на инвестиционното предложение върху предмета и целите на най-близко разположените защитените зони BG0001031 „Родопи-Средни“ и BG0002073 „Добростан“ са подробно разгледани и оценени в ДОСВ.

За извършване на оценка на качеството на доклада по отношение на направените в него анализ и оценка на значимостта на положителните и отрицателните въздействия върху човека и възможния здравен риск от строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение, на основание чл.14, ал.2, т.1, буква „а“ от Наредбата за ОВОС, компетентният орган по околна среда – РИОСВ – Смолян е изискал становище от Регионална здравна инспекция – Кърджали (РЗИ – Кърджали).

На основание чл.14, ал.11 от Наредбата за ОВОС, докладът по ОВОС, приложенията към него и допълнителна информация, предоставена от възложителя с писмо, вх.№ КПД-11-1014 – (127)/02.02.2024г. са изпратени до Басейнова дирекция Източноевропейски район – Пловдив (БД ИБР – Пловдив) за произнасяне по компетентност.

На основание чл.14, ал.11 от Наредбата за ОВОС, докладът по ОВОС и приложенията към него е извършена консултация по ДОВОС и с РДПБЗН – Кърджали.

При провеждането на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересовани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада по ОВОС с всички приложения към него, включително и ДОСВ, като:

- След положителна оценка на качеството на ДОСВ, докладът е предоставен за обществен достъп по смисъла на чл. 25 от Наредбата за ОС, като в едномесечния срок са постъпили писмени мотивирани становища и писма от заинтересовани лица.

- Проведени са седем срещи за обществено обсъждане в засегнатата община и засегнатите кметства, както следва:

- На 17.11.2021г. от 10:00 ч. в читалище „Климент Охридски 1950“, с. Боровица;
- На 17.11.2021г. от 14:00ч. в кметството на с. Китница;
- На 18.11.2021г. от 10:00 ч. в читалище „Н.Й.Вапцаров 1957“ с. Долно Прахово;
- На 18.11.2021г. от 14:00ч. в магазин „Родопска крепост“, на площада на с. Чернигово;
- На 19.11.2021г. от 10:00 ч. в частен дом №26 в с. Дедино;
- На 19.11.2021г. от 14:00ч. в читалище „Родопска искра 1921“ гр. Ардино;
- На 20.11.2021г. от 10:00 ч. в частен дом на Фахрие Ахмед, в с. Търна;

- В срока за провеждане на консултации с обществеността, в РИОСВ – Смолян са постъпили възражения срещу реализацията на предложението, както следва:

- Протестни декларации срещу реализацията на предложението от жители на с. Долно Прахово, с. Чернигово, с. Китница, с. Търна, с. Дедино, с. Боровица, община Ардино – 6 броя;

- Отрицателно мотивирано становище срещу реализацията на инвестиционното предложение от кмета на Община Ардино с вх. №КПД-11-1014-(93)/15.11.2021г.;

- С решение №319/21.12.2021г., Общински съвет – Ардино, като орган на местното самоуправление, управляващ общинската собственост, както и орган по разрешаване и одобряване разработването на ПУП, възражава категорично срещу реализацията на инвестиционното предложение;

- Жалба от Димитър Куманов, гл. съветник Околна среда на сдружение „Балканка“ гр. София, с вх. № КПД-11-1014-(75)/08.09.2021 година. Съгласно жалбата на сдружение „Балканка“, е нарушен в сериозна степен Закона за водите, както същевременно възниква и противоречие с принципа на предпазливостта от Договора за функционирането на ЕС. В становището е посочено, че не е изяснено до каква степен е минимизиран рискът за подземното водно тяло, което е в риск според ПУРБ. Ще бъдат ликвидирани източници на питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) от подземни води, достъпът на населението до питейна вода ще бъде ограничен и ще бъдат замърсени подземните води, които и в момента съдържат манган и приоритетни вещества над СКОС, и са в процес на влошаване според ПУРБ, а засегнатото водно тяло е в риск, дори и без мината да е налице....“

- В срока за провеждане на консултации с обществеността, в РИОСВ – Смолян са постъпили 15 броя становища, подкрепящи реализацията на предложението, както следва:

- Становище на инж. Даниел Маринов;
- Становище на Еколес-08” ООД
- Становище на „Караман” ООД;
- Становище на инж. Пламен Недялков;

- Становище на „Ардастрой” ЕООД;
- Становище на „Метсо Оутотск България” ЕООД;
- Становище на Гражданско сдружение „Форум”;
- Становище на „Монек Юг” АД;
- Становище на „Хармони 2012” ЕООД;
- Становище на „Рушетал” АД;
- Становище на Кмет на с. Еньовче;
- Становище на „Олмсна” ООД;
- Становище на Нина Стоянова;
- Становище на „Булминт продъкшън” ЕООД;
- Становище на Областна администрация Кърджали;

Становищата съдържат мотиви в подкрепа на реализацията на така заявеното инвестиционно предложение, считат оценките и заключенията на експертите, изготвили ДОВОС и ДОСВ за достоверни и приемат предложените от възложителя мерки за намаляване и предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху околната среда и човешкото здраве за достатъчни.

В резултат на състоялото се обществено обсъждане на ДОВОС и приложенията към него, и във връзка със становище по предложенията, препоръките, мненията и възраженията, в резултат на общественото обсъждане, възложителят е счел, че не е необходимо възлагане на допълване на ДОВОС за инвестиционното предложение.

На проведено заседание на ЕЕС към РИОСВ – Смолян е прието проектно решение за неодобряване на инвестиционното предложение, за което е съставен Протокол №01/07.01.2022г. Протоколът е одобрен от Директора на РИОСВ – Смолян и в законоустановения срок, съгласно чл.16, ал.1 от Правилника за изменение и допълнение на правилника за функциите, задачите и състава на експертните екологични съвети към РИОСВ, е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда № СМ-01-01/2022г., с което инвестиционното предложение **не е одобрено**.

В законоустановения 14-дневен срок, Решението по ОВОС е обжалвано от възложителя по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК) пред Административен съд Кърджали, който със свое решение отменя Решението по ОВОС на директора на РИОСВ – Смолян и го връща за ново произнасяне от компетентния орган (РИОСВ – Смолян), при спазване на **задължителните указания, по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите към решението на съда**. В законоустановения срок, съдебното решение е обжалвано от РИОСВ – Смолян, по реда на АПК пред Върховен административен съд (ВАС), като с окончателното решение на касационната инстанция (Решение № №2234/31.07.2023г. по адм. дело №1181/2023г. по описа на ВАС), се потвърждава решението на Административен съд Кърджали за отмяна на Решението по ОВОС на директора на РИОСВ - Смолян. **В хода на съдебното оспорване и двете съдебни инстанции са приели за законосъобразни и мотивирани заключенията и оценките в изготвената по делото екологична експертиза на вещото лице** в подкрепа на оценките и заключенията на експертите, изготвили ДОВОС и ДОСВ, с която се потвърждава, че колектива от експерти, изготвил ДОВОС, правилно е оценил въздействието на инвестиционното предложение върху човешкото здраве и всички компоненти и фактори на околната среда.

В изпълнение на съдебното решение, Директорът на РИОСВ – Смолян се произнася с нов административен акт. За инвестиционното предложение е постановено Решение по ОВОС № СМ-01-01/2023г. на Директора на РИОСВ – Смолян, издадено на 16.09.2023г., с което **е одобрено** осъществяването на инвестиционното предложение.

В законоустановения срок, издаденото решение по оценка на въздействието върху околната среда е обжалвано и впоследствие отменено с Решение № 230/09.11.2023г. на Министъра на ОСВ и върнато за ново произнасяне от компетентния орган по околна среда (РИОСВ – Смолян). Съгласно Решението на Министъра на ОСВ, при новото произнасяне компетентният орган следва да аргументира и изясни степента на въздействие върху компонент води и наличието на риск върху водите в количествено и качествено отношение, при осъществяване на инвестиционното предложение, както и да се прецизират

предложените в ДОВОС мерки за намаляване и предотвратяване на отрицателните въздействия върху компонент води.

В изпълнение на Решение №230/09.11.2023г. на Министъра на ОСВ, преди насрочване на дата за провеждане на заседание на ЕЕС при РИОСВ – Смолян, на възложителя е предоставена възможност за извършване на допълнителни анализи и оценки към ДОВОС и приложенията му, съобразно констатациите, описани в Решение №230/09.11.2023г. на Министъра на ОСВ.

С писмо, вх. № КПД-11-1014-(127)/02.02.2024г., възложителят е предоставил допълнителна информация, съдържаща анализи и отговори на поставените въпроси, както и специализирано становище от дипломиран инженер по хидрогеология и инженерна геология, относно натиск и риск за водите при реализиране на инвестиционното предложение и риск за засягане на питейно-битовото водоснабдяване на населените места в района.

Внесената документация/информация е изпратена до БД ИБР - Пловдив за становище по компетентност. Съобразно постъпило становище с вх. №КПД-11-1014-(129)/06.03.2024г., БД ИБР – Пловдив приема констатациите и заключенията в специализираното становище, изготвено от дипломиран инженер по хидрогеология и инженерна геология, относно натиск и риск за водите при реализиране на инвестиционното предложение и риск за засягане на питейно-битовото водоснабдяване на населените места в района, и посочва, че е необходимо същото да стане приложение към ДОВОС. В заключение е счетено, че с представените допълнителни анализи и оценки към ДОВОС, се съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми, необходима за вземане на компетентно решение, относно степента на въздействието върху компонент води.

На проведено на 27.03.2024г. заседание на Експертния екологичен съвет към РИОСВ – Смолян е изразено становище от специализиран компетентен орган, съгласно което РЗИ - Кърджали не може да поеме отговорност и да гарантира, че при етап на експлоатация на находище „Китница“, във връзка с ДОВОС за цитираните засегнати водоизточници (6, 7 и 29, попадащи в границите на рудника, в участък Чернигово; 38, 39 и 40, разположени в района на участък Мировец и 31, намиращ се в близост до насипището), няма да има предпоставки за възникване на здравен риск за населението. Съгласно писмо на Директора на РЗИ – Кърджали, изх. №10-16-1/28.03.2024 г. е изразено становище, че с цел преценка здравния риск за населението е необходимо да бъде предоставена допълнителна информация за засегнатите водоизточници (6, 7 и 29, попадащи в границите на рудника, в участък Чернигово; 38, 39 и 40, разположени в района на участък Мировец и 31, намиращ се в близост до насипището), относно наличие или липса на тежести по чл. 50, ал. 3, т. 1 и т. 2г; чл.118 г, ал. 3, т. 5 и ал. 5 от Закона за водите (обн. ДВ,бр.67/1999 г.).

На проведеното на 27.03.2024г. заседание на ЕЕС към РИОСВ – Смолян, представителят на община Ардино е изразил несъгласие с реализацията на инвестиционното предложение. В представено, в законоустановения три дневен срок писмо от община Ардино, с вх.№ КПД-11-1014-(130)/01.04.2024г. е представена допълнителна информация, относно наличие на чешми и кладенци, които ще бъдат засегнати от реализацията на инвестиционното предложение и не са включени в ДОВОС. За водоизточниците е стартирала процедура по регистрация в Басейнова дирекция „ИБР“ – Пловдив.

Вземайки предвид становището на РЗИ – Кърджали, изх. №10-16-1/28.03.2024 г. и писмото на община Ардино с вх.№ КПД-11-1014-(130)/01.04.2024г., на основание чл.16, ал.4, т.2 и чл.16, ал.2, т.2 от Правилник за изменение и допълнение на Правилника за функциите, задачите и състава на Експертните екологични съвети към Регионалните инспекции по околната среда и водите, Директорът на РИОСВ – Смолян е изискал от възложителя:

- Допълване на документацията по ОВОС, в съответствие с писмо на РЗИ – Кърджали, с изх.№ изх. №10-16-1/28.03.2024 г.;

- Извършване на допълнителни анализи и включване на мерки, касаещи водовземните съоръжения, за които от страна на община Ардино са предприети действия за регистрация на водовземни съоръжения, засегнати от бъдещата реализация на инвестиционното предложение.

В изпълнение на изискванията за допълване на документацията по ОВОС, с писмо на възложителя, вх.№ КПД-11-1014-(133)/16.04.2024г., е предоставена поясняваща информация, касаеща водовземните съоръжения. Същата е препратена от компетентния орган по околна среда до БД ИБР – Пловдив (писмо на Директора на РИОСВ – Смолян с изх. № КПД-11-1014 (135)/18.04.2024г.), за аргументирано становище, в качеството на специализиран компетентен орган по води, както и до РЗИ- Кърджали (писмо на Директора на РИОСВ – Смолян с изх. № КПД-11-1014 (134)/18.04.2024г.), в качеството на специализиран компетентен орган по отношение на риска върху човешкото здраве.

С писмо на РЗИ-Кърджали, вх.№ КПД-11-1014-(137)/30.05.2024г., е изисквано да се представи допълнителна информация по определени въпроси, посочени в писмото. Същото е препратено до „Горубсо – Кърджали“ АД и до Община Ардино, с писмо на Директора на РИОСВ – Смолян изх.№ КПД-11-1014-(138)/31.05.2024г. С писмо на кмета на Община Ардино, вх.№ КПД-11-1014-(139)/06.06.2024г. е представена информация, която РИОСВ – Смолян е препратила до РЗИ – Кърджали и до БД ИБР – Пловдив (писмо с изх.№ КПД-11-1014-(140)/06.06.2024г.).

С писмо на „Горубсо – Кърджали“ АД с вх.№ КПД-11-1014-(141)/13.06.2024г. е предоставена допълнителна информация, изискана с писмо на РЗИ –Кърджали с вх.№ КПД-11-1014-(137)/30.05.2024г., необходима за издаване на окончателно становище. Информацията е препратена до РЗИ – Кърджали и с копие до БД ИБР – Пловдив (писмо на Директора на РИОСВ – Смолян с изх.№ КПД-11-1014-(142)/13.06.2024г.).

С писмо на Директора на РЗИ – Кърджали с вх.№ КПД-11-1014-(144)/26.06.2024г. е изразено становище, относно въздействие и възникване на риск от реализацията на инвестиционното предложение върху човешкото здраве. Съгласно становището, **реализацията на предложението ще засегне пряко множество водоизточници, ползвани от местното население за собствено и обществено снабдяване с вода за питейно-битови и земеделски нужди, което би довело до риск за здравето на населението в района и понижаване качеството на живот.**

Съгласно писмо на директора на БД ИБР – Пловдив, с вх. № КПД-11-1014-(147)/02.07.2024г. е направено заключение, че според автора на представеното хидрогеоложко становище от 01.02.2024г. (Росица Петрова), по отношение засягането на каптирани извори за питейно-битово водоснабдяване на населените места в района на инвестиционното предложение /селата Китница, Мировец, Чернигово, Търна, Долно Прахово и Дедино/, не може да се направи конкретна оценка, а само предположения, тъй като информацията за съществуващи каптирани извори за питейно- битово водоснабдяване на населението не е налична или е изключително противоречива. Предвид получената допълнителна информация от община Ардино и кметовете на селата Дедино, Търна, Чернигово, Долно Прахово, Китница и Боровица, които посочват точното местоположение на водоизточниците и тяхното предназначение, според становището на БД ИБР – Пловдив **трябва да се направи оценка на влиянието на инвестиционното предложение точно за тези водоизточници, посочени от община Ардино и кметовете на населените места. Необходимо е също така, да се промени добивната площ на рудник „Чернигово“ и рудник „Мировец“, като в добивната площ на двата рудника, да не попадат водовземни съоръжения, които се ползват от населението.**

Съобразно писмо на Директора на РИОСВ – Смолян, изх.№ КПД-11-1014-(149)/05.07.2024г. до възложителя, съдържащо указания за продължаване на процедурата по ОВОС, допълване на информацията и необходимост от извършване на оценка на влиянието на инвестиционното предложение върху водоизточници, посочени от община Ардино и кметовете на населените места, в РИОСВ - Смолян е постъпило писмо от „Горубсо Кърджали“ АД с вх.№ КПД-11-1014-(163)/16.01.2025г., съдържащо допълнителен доклад за оценка на влиянието на инвестиционното предложение. Същата е препратена до БД ИБР – Пловдив и до РЗИ – Кърджали за произнасяне със становища по компетентност, относно оценка на риска върху човешкото здраве от реализацията на инвестиционното предложение и оценка на риска върху водите.

Предвид гореизложените фактически обстоятелства и в изпълнение на задължителните указания, дадени в мотивите към окончателното решение на ВАС №2234/31.07.2023г. по адм. дело №1181/2023г. и Решение №230/09.11.2023г. на Министъра на ОСВ за ново произнасяне от компетентния орган (РиОСВ – Смолян), спазвайки принципите на законност, истинност и съразмерност на административното производство, съобразено с изготвената съдебно-екологична експертиза на вещото лице, потвърждаваща направените в ДОВОС оценки за значимостта на въздействието за достоверни, а представената информация за достатъчна за вземане на решение, отчитайки дадените положителни становища на други контролни и компетентни органи, както и експерти в областта на хидрогеологията и инженерната геология е направен сравнителен анализ и обобщена оценка, че при прилагане на предложените в доклада смекчаващи мерки, спазване на нормативните изисквания и най-добрите технически практики, извършване на своевременно поетапна техническа и биологична рекултивация на нарушените терени и изпълнение на условията и мерките, заложи в настоящото решение по ОВОС, така заявеното инвестиционно предложение е допустимо и може да бъде осъществено, **поради следните мотиви:**

1. ДОВОС е изготвен в съответствие с действащите в страната и европейското законодателство норми за качество на околната среда и изпълнението на принципите за намаляване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие.

2. Описани и оценени са потенциалните значителни въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху елементите, които е вероятно да бъдат засегнати значително – население, човешко здраве, биологично разнообразие, почва, води, въздух, климат, материални активи, културно наследство, ландшафт.

3. Инвестиционното предложение не предвижда организирани източници на емисии в атмосферния въздух. Очакват се непостоянни и с променлива честота във времето неорганизираните емисии основно от ДВГ (въглеродни оксиди, азотни оксиди, серен диоксид, въглеводороди, сажди и др.), както и неорганизираните емисии на прах от изкопните работи, товаро-разтоварни дейности на различните материали, трошене и пресяване на рудата и транспорта. За оценка на въздействието на експлоатацията на рудника върху атмосферния въздух в района е направено математическо моделиране на разпространението на емисиите от азотни оксиди и фини прахови частици (ФПЧ), въз основа на което в ДОВОС са направени следните изводи:

- Математическият модел на разпространението на замърсителите, емитирани при добива и транспорта на разкривката и рудата показва, че извън територията на работната площадка не се очаква превишаване на допустимите норми (ПДН) на азотни оксиди и ФПЧ. Това дава основание да се заключи, че разработката и експлоатацията на находище „Китница“ и в двата му участъка не представлява заплаха за качеството на атмосферния въздух извън работната площадка.

- Ограничаването на емисии на прах и намаляването на неорганизираното разпространение на прах и ФПЧ от дейностите по разработване на находището, добива и транспорта на руда може да се постигне чрез предприемане на мерките по чл. 70 от Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

4. При строителството (изграждането) на находището и неговата експлоатация не се предвижда водовземане и използването на вода за промишлени нужди. За оросяване на пътищата и ТСИ, с оглед предотвратяване на запрашаването, ще се ползва събраната вода от повърхностния отток от засегнатите терени, дренажните и руднични води. Средно дневното количество, предвидено за оросяване възлиза на 3 куб. метра, а общото годишно количество вода, което ще се използва за оросяване на пътищата възлиза на около 500 m³. За питейни нужди, ще се използва бутилирана минерална или изворна вода.

5. Като част от идейния проект е разработен „План за управление на повърхностните води“. Изготвена е поетапна схема за отводняване на рудничното поле на рудник „Китница“

в зависимост от различните етапи на експлоатация. Повърхностният отток ще бъде отклоняван и улавян чрез предвидените отводнителни съоръжения от територията, върху която ще се развива инвестиционното предложение, с цел възпрепятстване контакта с материали, суровини и отпадъци от производствената дейност. По тази схема на управление на водите, няма да се наложи заустване на руднични води, тъй като те изцяло ще се използват за оборотни.

6. Инвестиционното предложение не предвижда захранване с вода от повърхностен водоизточник. При строителството и експлоатацията на находището няма да се генерират производствени отпадъчни води. За формираните от дейността на обекта битово-фекални води (около 800m³ годишно) се предвиждат два броя химически тоалетни, които ще бъдат почиствани периодично от специализирана фирма. Отпадъчните води от хигиенното обслужване (измиване на ръцете) ще се събират в резервоар. Резервоарът за отпадъчна вода периодично ще се почиства въз основа на Договор с ВиК оператор за периодично извозване.

7. Съобразно специализирано становище, изготвено от дипломиран инженер по хидрогеология и инженерна геология, относно натиск и риск за водите при реализиране на инвестиционното предложение и риск за засягане на питейно-битовото водоснабдяване на населените места в района са направени следните заключения:

✓ По отношение на повърхностни води: Така заявеното инвестиционно предложение няма да увеличи натиска и риска за екологичното състояние/потенциала и химичното състояние на повърхностните водни тела в района, тъй като не предвижда: водовземане от повърхностни водни тела; ползване на повърхностни водни обекти, както и заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти. Не са налице предпоставки за дифузно замърсяване, в резултат от изпълняваните дейности.

✓ По отношение на подземни води: инвестиционното предложение няма да увеличи натиска и да е предпоставка за увеличаване на риска за химичното и количественото състояние на подземно водно тяло BG3G000PtPg049 и влошаване на състоянието му, предвид следното:

- За целите на оценка на натиска върху количественото състояние на подземното водно тяло са приети максималните стойности на водопритока - около 3 л/сек. за всеки от рудниците, като са използвани актуалните данни от публикувания на интернет страницата на БДИБР, Регистър на разполагаемите ресурси по подземни водни тела към 31.12.2023г., представляващ по същество Регистър на свободните водни количества на подземните водни тела към 01.01.2023г.

- Оцененият водоприток към котловините на рудниците в двата участъка /натискът от реализиране на инвестиционното предложение върху количественото състояние на водното тяло/ е около 6 л/сек. и добавен към общото черпене от водното тяло - 379.72 л/сек. ще увеличи експлоатационния индекс за водното тяло до 3,587%, значително под 40%, при които, съгласно „Подход за оценка на натиска и въздействието върху количественото състояние на подземните водни тела“, публикуван на интернет страницата на МОСВ, е налице риск за количественото му състояние. Модулът на разполагаемите ресурси за подземното водно тяло е 1.65 л/сек. кв.км, а землищата на населените места, които се предполага че ще бъдат засегнати от реализацията на инвестиционното предложение /селата Китница, Чернигово, Мировец, Търна, Долно Прахово, Дедино/ са с площ 30,007 кв.км, при което локалните разполагаеми ресурси в района са в размер на 49.51 л/сек. При това общият водоприток към рудниците в размер на 6 л/сек. представлява 12% от тези ресурси - т.е. съгласно, посочения подход няма основание водопритокът към рудниците да бъде определен като значим натиск.

- Не се очаква увеличаване на риска или влошаване на химичното състояние на подземното водно тяло, предвид установените, при очертаване и характеризиране на водното тяло за целите на ПУРБ 2016-2021г., за цялото водно тяло повишени концентрации на желязо и алуминий, потвърждаващи се и в района на инвестиционното предложение, преди реализирането му.

- Микроскопските изследвания на вместващите скали и рудната зона, показват, че:

- значителна част от пукнатините в основната скала са запълнени с водоплътни минерали, което обяснява изключително ниските филтрационни характеристики на масива в района;

- може да се очаква набогатяване на рудничните и дренажните води в процеса на реализиране на инвестиционното предложение единствено с железни и сулфатни йони, каквито и в момента се извличат при протичането на подземните води през хидротермално променените зони. Малко е вероятно повишаване на концентрациите на медни и оловни йони.

- Подземните води в района на инвестиционното предложение съдържат повишени концентрации на манган, които не са предизвикани от човешка дейност, нито са свързани със състава на водовместващите скали, установен при извършените микроскопски изследвания.

- Разработеният план за управление на повърхностните води в района на добивните дейности предотвратява разпространението на замърсени дренажни и руднични води извън територията на рудниците и насипището.

- Предвиденото оросяване на вътрешните пътища, насипището и трошачната инсталация предотвратява разпръскването на замърсяващи вещества по въздух, респ. създаването на предпоставки за дифузно замърсяване на подземните води.

- Във връзка със заключенията по-горе, не може да се очаква натиск и риск и за зависимите от подземното водно тяло водни и сухоземни системи: BG0001031 Родопи-Средни, BG0002106 Язовир Ивайловград; BG0002071 Мост Арда; BG0002012 Крумовица; BG0002013 Студен кладенец.

- Независимо от факта, че водоизточниците в района, изградени от местното население като чешми или герани, не представляват водовземни съоръжения по смисъла на Закона за водите, нито е разрешено водовземане чрез тях, а същите се ползват от хората, включително за водопой на животните. Предвид специфичните характеристики на подземното водно тяло /посока на потока, следваща релефа, дрениране чрез извори в понижените участъци близо до областта на подхранването им или незабележимо в речните корита и дерета по цялата им дължина/, в резултат от което голяма част от водоизточниците в района дренират води от приповърхностната делувиално - пролувиална покривка и водосборът им е нагоре по издигнатите части от релефа, непосредствено над извора, може да се направи заключение, че няма да бъдат засегнати съществени водоизточници, ползвани от населението. При реализирането на инвестиционното предложение ще бъдат засегнати водоизточници 6, 7 и 29, тъй като попадат в границите на котлована на рудника в участък „Чернигово“. Вероятно ще бъдат засегнати водоизточници 38, 39, 40, в района на участък Мировец, разположени в пониските части от релефа, чийто водосбор попада в границите на територията, която ще бъде заета от котлована на рудниците, както и водоизточници 31, разположени в непосредствена близост до насипището. Водоизточници 1, 2, 3, 4 и 5 са отделени от добивния участък „Чернигово“ с дол, като водосборът им е откъм територията на с. Дедино и не следва да бъдат засегнати. Посочените по-горе водоизточници не представляват водовземни съоръжения, нито кладенци за задоволяване на собствени потребности на гражданите, по смисъла на Закона за водите, а подземните води свободно изтичат от тях, т.е. не представляват водовземане, а естествено дрениране на подземни води.

- Предвидено е изпълнението на собствен мониторинг, както на събраните дренажни и руднични води в района на добивните работи, така и на подземните води, който следва да бъде съгласуван с Басейнова дирекция за управление на водите в Източнобломорски район - при вземане предвид на конкретните характеристики на подземното водно тяло в района и показателите с повишени фонове нива. На базата на този мониторинг ще се планират допълнителни мерки при евентуален риск за замърсяване.

- По отношение на риск за засягане на питейно-битовото водоснабдяване на населените места в района е направено заключение, че територията, на която ще се реализира инвестиционното предложение е извън границите на пояс III на СОЗ и същевременно е на значително разстояние от водовземното съоръжение, като най – близкото разстояние между

контура на пояс III на СОЗ и по-близкия рудник „Чернигово“ е около 900 м, т.е. не следва да се очаква въздействие върху водовземането.

8. Като приложение към ДОВОС е представен допълнен доклад (вх.№ КПД-11-1014-(163)/16.01.2025г.), който представлява допълнение към Раздел 3.2.2. Описание на съответните аспекти от текущото състояние и Раздел 4.1.1. Потенциално възможни въздействия от ДОВОС на инвестиционното предложение. За установяване на наличието на водоизточници в района на ИП, съгласно подадените заявления за регистрация и получаване на допълнителна информация в периода 17.10.2024 г. до 18.11.2024 г., със съдействието на кметовете на засегнатите населени места, с ресурси и средства осигурени от Възложителя, е направено допълнително теренно обхождане с представители на кметовете на населените места, като са идентифицирани следните водоизточници по землища:

- За землището на с. Долно Прахово (ДП) от кмета на селото са подадени 8 броя заявления за регистрация на водовземни съоръжения, обозначени от ДП 1 до ДП 8. За четири водовземни съоръжения в землището на с. Долно Прахово водата се използва за питейна (ДП 1, ДП 4, ДП 6 и ДП 7). Посочено е, че обозначената от кмета на с. Долно Прахово вода от съответния водоизточник, като питейна, не е изследвана, съгласно Наредба №9/16.03.2001 г. и няма данни дали качеството и отговаря на вода за питейно-битови цели. Констатирано е, че от посочените от кметството 8 водоизточника, при направената верификация на водоизточниците от „Горубсо Кърджали“ АД, ДП 5 и ДП 8 липсват като водоизточници, а ДП 2 не се използва.

- За землището на с. Дедино (Д) от кмета на селото са подадени 17 броя заявления за регистрация на водовземни съоръжения, обозначени от Д 1 до Д 17. От 2 водовземни съоръжения водата се използва за питейна (Д 6 и Д 17). Посочено е, че обозначената от кмета на с. Дедино вода от съответния водоизточник, като питейна, не е изследвана, съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г. и няма данни дали качеството и отговаря на вода за питейно-битови цели. Установено е, че от подадените от кметството 17 водоизточника, при направената верификация на водоизточниците от „Горубсо Кърджали“ АД, Д 10 не е водоизточник. За 15 от посочените водоизточници от кметството липсва информация за какво се използват.

- За землището на с. Боровица (Б) са подадени 13 броя заявления за регистрация на водовземни съоръжения, обозначени от Б 1 до Б 13. Заявленията са подадени от кмета на с. Боровица. От 2 водовземни съоръжения водата се използва за питейна (Б 6 и Б 12). Посочено е, че обозначената от кмета на с. Боровица вода от съответния водоизточник, като питейна, не е изследвана, съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г. и няма данни дали качеството и отговаря на вода за питейно-битови цели. Констатирано е, че от посочените от кметството 13 водоизточника, при направената верификация на водоизточниците от „Горубсо Кърджали“ АД, Б 8 и Б 11 са пресъхнали.

- За землището на с. Чернигово (Ч) са подадени 16 броя заявления за регистрация на водовземни съоръжения, обозначени от Ч 1 до Ч 16. Заявления от Ч 2 до Ч 16 са подадени от кмета на с. Чернигово, а заявление Ч 1 е подадено от жител на селото. От 5 водовземни съоръжения водата се използва за питейна (Ч 2, Ч 5, Ч 7, Ч 9, Ч 12). Посочено е, че обозначената от кмета на с. Чернигово вода от съответния водоизточник, като питейна, не е изследвана, съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г. и няма данни дали качеството и отговаря на вода за питейно-битови цели. Установено е, че от посочените от кметството 16 водоизточника, при направената верификация на водоизточниците от „Горубсо Кърджали“ АД, 5 водоизточника липсват - Ч 1, Ч 11, Ч 13, Ч 14, Ч 15, а 1 е пресъхнал - Ч 10.

- За землището на с. Търна (Т) са подадени 13 броя заявления за регистрация на водовземни съоръжения, обозначени от Т 1 до Т 13. Заявления са подадени от кмета на с. Търна. Установено е, че подаденото заявление от кмета на с. Търна за водоизточник обозначен с Т 13 съвпада с подадено заявление от кмета на с. Китница. В приложението с местонахождението на описаните водоизточници е обозначено с К 2. Констатирано е, че от посочените от кметството 13 водоизточника, при направената верификация на водоизточниците от „Горубсо Кърджали“-АД, 3 водоизточника липсват - Т 1, Т 11, Т 12, а 2 са пресъхнали - Т 6 и Т 13 (съвпада с К 2).

- За землището на с. Китница (К) са подадени 6 броя заявления за регистрация на водовземни съоръжения, обозначени от К 1 до К 6. Заявления са подадени от кмета на с. Китница. Установено е, че от посочените от кметството 6 водоизточника, при направената верификация на водоизточниците от „Горубсо Кърджали“-АД, 2 водоизточника липсват - К 3 и К 4, а 2 са пресъхнали - К 2 (същия като Т 13) и К 5. Само К 1 се използва за битови нужди.

В представения от възложителя анализ и оценка, е посочено че:

- ✓ В обхвата на контура на участък „Чернигово“ попадат водоизточници - Д10, Д13 и Д16, от които за Д 10 е установено - на посочените в заявлението координати няма водоизточник, за Д 13 и Д 16 - представляват бунар без вода.

- ✓ В обхвата на контура на участък „Мировец“ няма водоизточници.

- ✓ В обхвата на контура на концесионната площ, в която няма да бъдат извършвани никакви дейности, но такава е необходима за осигуряване на буферна зона около елементите на ИП попадат:

- Водоизточници в контура на исканата концесионна площ, разположени около участък „Чернигово“ - Д 1, Д 9, Д 11, Д 12, Д 14, Д 15, Ч 11, Ч 12, Ч 16, Т 2 и Т 3, от които за 5 водоизточника е посочено - пресъхнал/а (Д 1, Д 9, Д 11, Д 12, Д 14, Т 3), 1 местоположение - на посочените координати липсва водоизточник (Ч 11), 3 водоизточника - имат слаб водоприток (Д 11, Ч 12, Ч 16), 1 водоизточник - среден водоприток (Т 2). Направен е извод, че водоизточниците в обхвата на контура, в който няма да бъдат извършвани никакви дейности могат да продължават да се използват и при реализация на инвестиционното предложение, защото няма да бъдат засегнати от него. Инвестиционното предложение не предвижда водовземане от посочените водоизточници.

- Водоизточници в контура на исканата концесионна площ, разположени около участък „Мировец“ - Б 2 - има слаб водоприток, и Б 9 - среден водоприток. Направен е извод, че водоизточниците в обхвата на контура, в който няма да бъдат извършвани никакви дейности могат да продължават да се използват и при реализация на инвестиционното предложение, защото няма да бъдат засегнати от него. Инвестиционното предложение не предвижда водовземане от посочените водоизточници.

Посочено е, че извън контура на исканата концесионна площ попада водовземно съоръжение - ТК1, за което е издадено разрешително за водовземане № 31510421/26.08.2013г., собственост на община Ардино. Около водовземното съоръжение е определена санитарно-охранителна зона, по реда и при условията на Наредба № 3/16.10.2000г. за условията и реда за проучване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води (обн. в ДВ бр.88/2000 г.). Контурът на пояс III-ти на санитарно-охранителната зона, на определената със Заповед на директора на Басейнова дирекция Източнобеломорски район № СОЗ-А-304/29.12.2015 г. е извън границите на исканата концесионна площ, а самото водовземно съоръжение е на значително разстояние от контура на по-близкия участък „Чернигово“.

Каптиран извор с. Долно Прахово се намира на 2200 м. югозападно извън контура на заявената за концесия площ.

От представено експертно становище на инж. Росица Петрова относно: „натиск и риск за водите при реализиране на инвестиционно предложение за „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“- находище „Китница“, участъци „Чернигово и Мировец“ и риск за засягане на питейно-битовото водоснабдяване на населените места в района“ (инж. Петрова, Р., 2024г.), е видно, че предвид голямото разстояние и специфичните характеристики на подземното водно тяло и релефа, предопределящ подхранването и дренирането на подземните води, риск от засягането им не съществува. От топографската карта изглежда, че водосборът на изворите е в издигнатите терени около с. Долно Прахово, а дренирането на подземните води е към дола между с. Горно и с. Долно Прахово. Между с. Долно Прахово и добивния участък, разположен между с. Чернигово и с. Дедино, от другата страна на възвишението, където е водосбора на изворите, има няколко понижени участъка, които естествено дренират подземните води.

Предвид специфичните характеристики на подземното водно тяло /посока на потока, следваща релефа, дрениране чрез извори в понижените участъци близо до областта на подхранването им или незабележимо в речните корита и дерета по цялата им дължина/, в резултат от което голяма част от водоизточниците в района дренират води от приповърхностната делувиялно-пролувиална покривка и водосборът им е нагоре по издигнатите части от релефа, непосредствено над извора, се прави заключение, че няма да бъдат засегнати съществени водоизточници, ползвани от населението.

Около ТК1 за питейно-битово водоснабдяване на с. Чернигово, с. Долно Прахово, с. Търна, с. Горно Прахово и с. Башево е определена санитарно-охранителна зона, като с извършените проучвания за целите на проектиране на СОЗ, следва да са оценени рисковете и да са очертани границите на съответните охранителни пояси, както и да са идентифицирани и необходимите забрани и ограничения в тях. Територията, на която ще се реализира инвестиционното предложение, не само е извън границите на пояс III-ти на СОЗ, но и на значително разстояние от водовземното съоръжение, като най-близкото разстояние между контура на пояс III-ти на санитарно-охранителната зона и по-близкия рудник „Чернигово“ е около 900 м., т.е. не следва да се очаква каквото и да било въздействие върху водовземането. Допълнителен аргумент е и, че водовземното съоръжение разкрива и черпи вода от водоносна зона между кота 887 и кота 782 м, а в по-близкия участък „Чернигово“, проведеното опитно водочерпене показва, че интервалът от кота 672.97 до кота 575.57 м, представен от биотитови гнайси е изключително слабо водообилен, би могло да се каже даже неводообилен, което показва, че между рудната зона, разположена под кота 575 м и водоносната зона, от която черпи вода ТК1 има около 200 м почти непроницаеми скали.

В представения Допълнен доклад за оценка на влиянието на ИП, е посочено, че при проведените детайлни хидрогеоложки проучвания е установено, че в района на участък „Чернигово“ подземните води са с повишено съдържание на манган, а в района на участък „Мировец“ със значително повишено съдържание на манган, което ги прави неподходящи за употреба. За двата участъка е установено, че водопритоците са привързани обикновено към рудните зони и вместиците хидротермално променени, окварцени, напукани и брекчираны скали, като районът е слабо водообилен. Разчлененият планински релеф и ниската водопроводимост на гнайсовите разновидности са благоприятни фактори както за осушаването на находището, така и за евентуално проникване и разпространение на замърсители в подземните води. Това се потвърждава от направена оценка на риска за замърсяване на подземните води, поради относително малката площ на инвестиционното предложение по отношение на площта на подземното водно тяло и относително малкия дял на инфилтрационното подхранване на подземните води от обектите на инвестиционното предложение, отнесено към утвърдените естествените ресурси на подземното водно тяло в (%). Усредненото инфилтрационно подхранване W на подземните води от обектите на инвестиционното предложение, отнесено към утвърдените естествените ресурси на подземното водно тяло е 0,00162%. Предвидените за изграждане хидротехнически съоръжения за управление на водите (отводнителни канавки, зумпфове) при реализация на инвестиционното предложение ще минимизират и локализируют въздействието върху качеството на водите.

Направено е заключение, че в процеса на водене на минно-добивните дейности, съпроводени с периодични ПВР, отчитайки високата водоплътност, слабата водообилност, ниския коефициент на филтрация и хидравлична проводимост и анизотропност на ПВТ BG3G000PtPg049 - Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс, следва да се очаква незначително до слабо въздействие върху качеството на подземните води и върху източниците на водоснабдяване. Направен е извод, че реализацията на предложението няма да окаже значително въздействие върху количественото и химичното състояние на подземното водно тяло. За времето на експлоатация и в след експлоатационния период се предвижда дългосрочен мониторинг на подземни води, като част от общата мониторингова програма на обекта.

9. За минните отпадъци, които ще се формират при добива на полиметалната руда е изготвен План за управление на минните отпадъци, като приложение към ДОВОС. В него са

представени и анализирани получените резултати от изпитване на откривката в акредитирана лаборатория като минен отпадък. Откривката от рудника ще се депонира временно на външно насипище. След края на експлоатацията, откривката от външното насипище се връща на дъното на рудника, като се запълват хоризонтите под основното ниво на терена. Според доклада, отпадъците са класифицирани като неопасни, неинертни.

10. Съгласно писмо на Министерство на енергетиката с изх. №Е-92-00-859/18.10.2018г., в изпълнение на изискванията на чл.22г, ал.1 от Закона за подземните богатства, всяка дейност, пораждаща минни отпадъци, се осъществява само с одобрен План за управление на минните отпадъци, след влизане в сила на Решение по ОВОС, издадено по реда на глава шеста от ЗООС. Съобразно постъпилото становище, на основание чл.22г, ал.4 от Закона за подземните богатства (ЗПБ), изготвеният план е приет само като намерение за управление на минните отпадъци. Предвид характера на очакваните минни отпадъци (незамърсени почви от разработването на находището) и при изпълнение на предложените мерки за предотвратяване на възможните рискове за околната среда, генерираните при експлоатацията на находище „Китница“ минни отпадъци не се очаква да окажат значително въздействие върху компонентите на околната среда.

11. Опасните вещества, които ще се използват при експлоатацията на находище „Китница“ са дизеловите горива, както и смазочните машинни и моторни нефтени масла. Ремонтното обслужване ще се реализира на промишлена площадка, извън територията на находище „Китница“. За смазване и поддръжка на ТСИ и специализираната транспортна техника ще се подберат такива моторни и смазочни масла, които не съдържат полихлорирани бифенили (ПХБ). За да се гарантира безопасна работа с маслата и смазките, ще се изиска от Доставчика „Информационен лист за безопасност“, в който са посочени препоръчителни условия за складиране и употреба на тези вещества. Площадката на кариерата не се класифицира, като обект с нисък или висок рисков потенциал за опасност от голяма авария, по критериите съгласно Приложение № 3 от ЗООС.

12. Като приложение към ДОВОС е представен Доклад за „Прогнозна оценка на страничното въздействие на технологични взривни работи върху околната среда и управление на това въздействие в допустимите безопасни нива за находище „Китница“, общ. Ардино. Съгласно направените в доклада изводи, които съвпадат със заключенията на вещото лице по назначената в съдебното дело екологична експертиза, кредитирана като обективна и компетентно изготвена от Административен съд Кърджали:

- Избраната система на разработване на находище „Китница“, съгласно идейния проект: работни стъпала с малка височина (5м), респ. къси сондажи (~6 м) със сравнително малък диаметър (76-102 мм), е една от най-щадящите технологии за околната среда при добив на полезни изкопаеми с прилагане на взривно отбиване на скалния масив. Използването на съвременните системи за инициране на зарядите от ВВ допълват възможностите за ефективно управление на страничното въздействие на взрива.

- Извършената прогнозна оценка на страничното въздействие на технологични взривни работи върху околната среда и управление на това въздействие в допустимите безопасни нива за находище „Китница“, общ. Ардино“ категорично показва стойности на сеизмичното въздействие на взрива по-ниски от максимално допустимите норми за безопасност на хора и строителни съоръжения по въздействие на взривните работи.

- При открития добив на полезни изкопаеми в близост до урбанизирани зони, времето за взривяване се съгласува с обществеността в района, за да се избегне ефекта на изненадата, както и да се установи най-приемливото време за извършване на взривните работи с цел редуциране на неприятния ефект върху комфорта на жителите в района - най-често това е светлата част на денонощието в рамките на работния ден.

- Технологията на ПВР, предвидена за разработване на находище „Китница“ е в съответствие с нормите за безопасно въздействие върху околна среда и хора. Извън границите на инвестиционното предложение няма да има нормативно недопустими сеизмични въздействия, шум, разлет на скални късове, ударно взривна вълна, както и въздействие върху подземните води и източниците за водоснабдяване на селата с. Китница, с. Боровица, с. Търна, с. Дедино, с. Чернигово, с. Долно Прахово, общ. Ардино.

13. Резултатите в „Доклад за прогнозна оценка на страничното въздействие на технологични взривни работи върху околната среда и управлението на това въздействие в допустимите безопасни нива за н-ще „Китница“, Приложение № 8 към ДОВОС, дават основание на експертите, изготвили ДОВОС, да направят извод, че при спазване на препоръчаната максимална маса на взривните вещества, протокола и утвърдената методика в един интервал на закъснение, не се очаква надвишаване на скоростта на вибрациите в дълбочина, която да окаже сеизмично въздействие върху подземните води и върху източниците за водоснабдяване, поради което реализацията на ИП няма да предизвика отрицателно въздействие на питейните водоизточници, които не са пряко засегнати от добивните работи. **Според мотивите на съдебно решение, на база на изготвена експертиза от вещо лице,** в процеса на водене на миннодобивните дейности, съпроводени с периодични ПВР /пробивно-взривни работи/, отчитайки високата водоплътност, слабата водообилност, ниският коефициент на филтрация и хидравличната проводимост и анизотропност на ПВТ /подземно водно тяло/ с код BG3G000PtPg049, следва да се очаква незначително до слабо въздействие върху качеството на подземните води и върху източниците за водоснабдяване.

14. При реализацията на инвестиционното предложение се очакват съществени въздействия върху геоложката основа и земните недра с цел добив на полезни изкопаеми, което на практика се изразява в усвояване запасите на руди в находище „Китница“. Нарушаването на геоложката среда ще бъде механично от изкопно-насипни работи и депониране, както и от предвидените пробивно-взривни работи. Според направените изводи в ДОВОС, очакваното обобщено въздействие върху този компонент на околната среда ще бъде отрицателно, пряко, постоянно и необратимо, със средна степен на нарушаване на земните недра, но с ограничен териториален обхват (локално – в границите на нарушените терени), като не се очакват кумулативни, синергични и трансгранични въздействия върху околната среда. След цялостното изземване на запасите от участъците „Чернигово“ и „Мировец“ на находище „Китница“, ще се извърши съвременна поетапна техническа и биологична рекултивация на нарушените терени. На мястото на изетата откривка и полезни изкопаеми ще се появи нов, антропоген ландшафт, който ще съществува трайно във времето.

15. В района на инвестиционното предложение преобладава групата „Ландшафти на нископланинските ксерофитнохрастови гори върху метаморфни скали, със сравнително малка степен на земеделско усвояване“. В участъците „Чернигово“ и „Мировец“ и на външното насипище (депо за минни отпадъци), ландшафтите са формирани от производни и вторични горски екосистеми, пасищни екосистеми, ливадни екосистеми и агроекосистеми, които са свързани със сериални съобщества, принадлежащи към еднакви класове растителност. Очакваните въздействия при реализация на инвестиционното предложение върху ландшафта са свързани с промяна на абиотичните и биотичните му характеристики, визуалните дадености и естетическа стойност на територията. В етапа на строителството, оценката на авторския колектив на ДОВОС по отношение степента на въздействие на ИП върху ландшафта е определена като средна, тъй като реализирането на предвидените строителни мероприятия по подготовка на експлоатацията на откритите рудници ще променят части от наземната структура на ландшафтите, свързани предимно с растителността и начина на трайно ползване на земите, като през този етап не се очакват съществени промени в: пространствените структури, типовете ландшафт, визуалните въздействия от локален и общ мащаб и въздействия върху чувствителни зони. Промяната ще е в локализиран район, без да се застрашава целостта на по-обширен такъв. В етапа на експлоатация, степента на въздействие върху ландшафта, в доклада е оценена като висока, свързана с ясно забележими промени в растителността и естествената топография на работните площадки и подходите към тях. Състоянието на съвременните ландшафти е оценено като относително стабилно, като при реализация на инвестиционното предложение се прогнозира промени в тяхната структура и функционирането им. Части от горските и аграрни ландшафти ще се преобразуват в антропогенен урбанизиран ландшафт, при което ще се изменят социално икономическите му функции. При реализирането на ИП съществува потенциална възможност за частична миграция на замърсители в ландшафтите, поради което

ще се изпълни препоръчаната в докладите техническа и биологична рекултивация на нарушените терени.

След приключване на добива в находището, ще се изпълни техническа и биологическа рекултивация на терена, която се предвижда да бъде изпълнена поетапно, съгласно предварително утвърден „Проект за рекултивация“ (техническа и биологична). Анализът на съвременното състояние на отделните компоненти на ландшафтите и описанието, анализа и оценката на прогнозираните значителни въздействия върху тях в резултат на реализацията на инвестиционното предложение, дават основание експертите, изготвили ДОВОС да направят заключението, че реализирането на инвестиционното намерение няма да окаже съществено отрицателно влияние върху ландшафта, като при техническата и биологична рекултивация, ще се възстанови устойчивостта на ландшафтните системи. Съобразно изразено становище на член от допълнителния състав (представител на РДГ – Кърджали) по време на заседание на Експертен екологичен съвет, проведено на 07.01.2022г., цитирано и в Решение №348/07.11.2022г. по адм. дело №34/2022г. на Административен съд Кърджали, горските територии в участък Чернигово са дървопроизводствени и средообразуващи, а в участък Мировец предназначението на територията е за борба с ерозията. Реализацията на предложението не би попречило на функциите на гората, тъй като ще се извърши техническа и биологическа рекултивация. Тези площи ще бъдат изключени от горския фонд, след предоставяне на концесия.

16. В доклада за ОВОС са разгледани, проучени и оценени шест алтернативи по отношение на дейностите, технологията, местоположението, размера и мащаба на инвестиционното предложение, включително и нулева алтернатива. **Съобразно кредитираната от Административен съд Кърджали съдебно - екологична експертиза, предложената в ДОВОС алтернатива 2 е най-щадяща за околната среда, с най-ниско отрицателно въздействие, в сравнение с останалите алтернативи.** При избраната алтернатива 2 нарушените терени са по-малко в сравнение с останалите алтернативи по открит добив и има възможност за поетапна рекултивацията на участък „Чернигово“, докато стартира работата на участък „Мировец“, с прилагане на запълнение на отработените пространства с откривка и ликвидиране на външното насипище на 6-та година от експлоатацията на рудника. При тази алтернатива въздействието върху околната среда и човека е с локален характер за сравнително кратък период за повечето компоненти на околната среда и с незначителна степен на въздействия. Алтернатива 2 отговаря на изискванията на НДНТ (най-добри налични техники) за управление на минни отпадъци по отношение на предвиденото за изграждане насипище за съхранение на минния отпадък до етапа на рекултивация, когато ще се предвижда обратно запълване на отработените пространства на рудника на участък „Чернигово“ с депонираната на външното насипище откривка, което също отговаря на НДНТ.

17. Предвид анализите, проучванията и направената прогнозна оценка на въздействие по компоненти и фактори на околната среда, в ДОВОС са предложени мерки, целящи избягване, предотвратяване, намаляване и при възможност – премахване на установените значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве във всички фази на инвестиционното предложение – проектиране; строителство; експлоатация; товаро-разтоварни дейности; транспорт на добитата руда; закриване и рекултивация на находището.

18. В Доклада по ОВОС (ДОВОС) е разгледано съществуващото състояние на биологичното разнообразие – флора и фауна, с включена информация за лечебни растения и описание на природните обекти - защитени територии и зони, включително защитени видове растения и животни, в обхвата на разглежданата територия, предмет на инвестиционното предложение. Направен е анализ на очакваните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху тях, идентифицирани са рисковите фактори и са предложени смекчаващи мерки за преодоляване на възможните отрицателни въздействия, като същите са включени в плана за изпълнение на мерките. Въз основа на този анализ експертите, изготвили ДОВОС са направили изводи и оценки на очакваните въздействия върху биологичното разнообразие, които съгласно влязлото в сила съдебно решение и със събраните по делото доказателства са подкрепени от екологичната съдебна експертиза на

вещото лице, като обосновани и аргументирани, и в тази връзка в ДОВОС са изложени следните обобщени заключения по отношение на флората и фауната:

18.1. Обобщената експертна оценка и прогноза на въздействието върху флората, в периода на строителство, експлоатация и закриване на обекта, в ДОВОС е определено като: локално (ограничен обхват), с ниска степен на въздействие при спазване на технологичните изисквания за опазване чистотата на въздуха, водите и почвите; дълготрайно (до завършване на експлоатацията и рекултивацията) и постоянно по време на експлоатацията и рекултивацията, като се очаква всички изяснени потенциални отрицателни въздействия да бъдат минимизирани до незначителни, чрез прилагане на предложените смекчаващи мерки. Цялостният анализ на флористичния състав на растителността е показал, че в района на ИП и в прилежащите му територии не са установени находища на редки и защитени видове растения и растителни съобщества. На територията на нарушените терени ще бъде унищожена съществуващата растителност (основно горска), като след провеждане на съвременната поетапна техническа и биологичната рекултивация, същата може да се възстанови, съгласно изводите и заключенията на експертите, подкрепени от изявлението на представител на РДГ – Кърджали в проведено заседание на ЕЕС, според който горските територии в участъците са дървопроизводствени и средообразуващи, като след извършване на рекултивация, не се очаква увреждане на горската територия.

18.2. При разработването на участъци „Чернигово” и „Мировец”, както и на насипищата за минни отпадъци и на хумус ще бъдат разрушени почвените системи и геоложката основа на съществуващата екосистема, което ще доведе до промяна на традиционните екологични условия за характерните за района животински видове и съобщества, привързани основно към горски и храсталачни местообитания, както и ще бъдат частично унищожени традиционни техни местообитания на видове. Екипът, изготвил ДОВОС е обобщил, че очакваните отрицателни въздействия, които ще бъдат оказани върху фауната по време на строителството ще са трайни, но с ограничен териториален обхват и без кумулативен, но с бариерен ефект за сухоземните костенурки, като по време на експлоатацията тези въздействия ще бъдат продължителни, но с ниска степен на въздействие. До голяма степен въздействията ще могат да бъдат компенсирани чрез прилагане на подходящи смекчаващи мерки и извършване на съвременна техническа и биологична рекултивация. След разчистването на терените на участъците и на насипищата за минни отпадъци и на хумус, останалата територия на концесията няма да претърпи съществени промени. След поетапното закриване на рудника и рекултивацията на терените вероятно ще се възстановят до голяма степен, но ще се формират нови екосистеми. Предвидените дейности при реализирането на концесия „Китница” ще бъде частично или цялостно преобразувана съществуващата екосистема.

19. Като приложение към доклада по ОВОС е представен Доклад за оценка степента на въздействие (ДОСВ) върху защитени зони BG0001031 „Родопи-Средни” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0002073 „Добростан” за опазване на дивите птици. Извършената оценка за степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване в двете защитени зони BG0001031 „Родопи-Средни” и BG0002073 „Добростан”, **потвърдена и приета с мотивите на влязлото в сила съдебно решение, както и приетите по делото писмени доказателства, включително и заключението на вещото лице по назначената съдебно - екологична експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвена**, че не се очаква значително косвено въздействие върху защитените зони, дават възможност за вземане на решение по чл. 39, ал. 12 от Наредбата за ОС, тъй като въз основа на извършените анализи и оценки за защитените зони, заключенията и обобщените изводи, и допълнително представеното становище на експертите, изготвили ДОСВ са, че:

19.1. Реализацията на инвестиционното предложение в посочените терени и граници не влиза в противоречие и не нарушава целите на защитените зони, като при прилагане на предложените в ДОСВ мерки, екипа, извършил оценката не предполага значително негативно въздействие върху биоразнообразието в защитените зони, техните предмет, функции и природозащитни цели. Не се очаква предмета на опазване в тях да бъде

значително увреден, поради разположението на находище „Китница“, извън обхвата на двете най-близко разположени защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ по смисъла на ЗБР - BG0001031 „Родопи-Средни“ и BG0002073 „Добростан“.

19.2. При реализация на ИП не се очаква пряко негативно въздействие, свързано със загуба и/или преобразуване на природни местообитания и популации на растителни целеви видове, предмет на опазване в защитена зона „Родопи Средни“, както и преобразуване на площи от защитената зона, тъй като не се засягат площи с естествени природни местообитания и местообитания на целеви растителни видове, включени в Приложение № 1 от ЗБР.

19.3. Според становище на експертите, изготвили ДОСВ, при разработването на отделните участъци на концесия „Китница“ върху цялата площ от 249,109 дка, при алтернативите за открит добив ще бъдат засегнати в значителна степен местообитанията на два вида сухоземни костенурки - шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопаша костенурка (*Testudo hermanni*), а незначително ще се засегнат местообитанията на бръмбар рогащ (*Lukanus cervus*) и жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), както и ловните местообитания на видовете прилепи голям ношник (*Myotis myotis*), остроух ношник (*Myotis blythii*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) и малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*). Очакваното отрицателно въздействие върху горепосочените целеви видове - един вид безгръбначни, един вид земноводни и четирите вида прилепи, е определено и оценено от експертите като слабо, локално въздействие по време на строителството и експлоатацията на открития рудник и насипищата, като се очаква незначителна загуба на техните местообитания, а за прилепната фауна се очаква незначителна загуба на ловни територии. В резултат на извършените теренни проучвания от екипа експерти е установено, че двата вида горепосочени сухоземни костенурки обитават цялата територия на концесията с обща площ от 24,9109 ха (извън обхвата на защитени зони) и при тях са определили, че очакваното отрицателно въздействие ще е средно по степен на местно ниво по време на строителството и експлоатацията, като ще има загуба на местообитание, с възможно безпокойство на преминаващи екземпляри и унищожаване на индивиди при разкривните работи. За смекчаване на въздействието са предвидени за изпълнение общоприети за такива случаи мерки, а по отношение двата вида сухоземни костенурки е предложена мярка, включваща провеждане на биологичен мониторинг върху техните популации, който ще се извършва по утвърдена „Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие“ за видове с широко разпространение, каквито са двата вида костенурки. По отношение на целевите животински видове, предмет на опазване в ЗЗ „Родопи Средни“, обобщеното заключение в ДОСВ е, че с прилагането на смекчаващите мерки ще се сведат до минимум негативните последици от загуба на местообитания по време на строителството и експлоатацията, които ще имат трайно въздействие и ограничен териториален обхват, като след поэтапното закриване на рудника и последващата поэтапна рекултивация се очаква всички засегнати площи да бъдат възстановени, а на терените вероятно ще се формират нови екосистеми.

19.4. При оценка на въздействието (алтернатива 2) върху видовете птици, предмет на опазване в най-близко разположената до инвестиционното предложение защитена зона BG0002073 „Добростан“, в ДОСВ е отчетено отрицателно въздействие в ниска до средна степен (оценка 1, 3 и 5) от нарушаване на хранителни и гнездови местообитания и безпокойство на 12 вида птици, предмет на опазване в нея, като: Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*); Горска чучулига (*Lullula arborea*); Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*); Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*); Червеногръба сврачка (*Lanius collurio*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Черношипа ветрушк/Керкенез (*Falco tinnunculus*). Изразява се в косвено въздействие върху видовете, както и отнемане на част от местообитанията им (гори, ливади и др.). Очакваното безпокойство на индивидите е определено да бъде в степен, която не би могла да доведе до трайното им прогонване и до съществена промяна на числеността и ареала им на разпространение. Предвид направеният в ДОСВ анализ за състоянието на местообитанията и

видовете, предмет на опазване в защитена зона BG0002073 „Добростан“, вследствие реализацията на настоящото ИП и при прилагане на мерките в т. 6 от ДОСВ, заключението на екипа изготвил доклада е, че няма да бъде значително увреден предмета на опазване на 33 BG0002073 „Добростан“, съобразено с местоположението на инвестиционното предложение (извън границите на защитената зона).

20. Съгласно заключение на вещото лице по изготвена съдебно - екологична експертиза, което изцяло се кредитира от съдебния състав в Решение №348/07.11.2022г. по адм. дело №34/2022г. на Административен съд Кърджали, потвърдено с решение на Върховен административен съд №2234/31.07.2023г. по адм. дело №1181/2023г., не се очаква взаимен кумулативен ефект от реализацията на ИП „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“ – находище „Китница“, в участъци „Чернигово“ и „Мировец“ и ИП за „Добив на полиметални руди от проучвателна площ „Млечино“ - находище „Надежда“, съставено от 3 участъка „Македонци“, „Дънгово 1“ „Калина“ в землището на с. Македонци и с. Дънгово, общ. Кърджали, обл. Кърджали, който извод се основава на разположението на обектите в отделени един от друг природно-териториални комплекси. Същите не попадат в границите на защитени територии и защитени зони и не се очаква промяна на благоприятния природозащитен статус на природни местообитания и видове.

21. Предвид анализа и оценката, проведените огледи, проучвания, изследвания, изчисления и направената прогнозна оценка за въздействието на обекта, в т. 6 на ДОСВ са предложени мерки, предвидени да предотвратят или намалят значителни вредни въздействия върху околната среда, както и план за изпълнение на тези мерки, които са постановени с настоящото решение. Въз основа на извършените анализи и оценки на защитените зони, според експертите, изготвили ДОСВ, мотивите на влязлото в сила съдебно решение и заключенията на вещото лице, всички изяснени потенциални отрицателни въздействия могат да бъдат минимизирани до незначителни по отношение смъртност на индивиди и безпокойство, а поетапната рекултивация ще е от голямо значение за възстановяване на засегнатите местообитания на видовете и преодоляване тяхната фрагментация.

22. Съобразно становища на РЗИ – Кърджали с вх.№ КПД-11-1014-(57)/28.07.2021г. и вх.№ КПД-1014-(166)/24.01.2025г., реализацията на инвестиционното предложение няма да предизвика поява на отрицателно въздействие върху хората и тяхното здраве, при задължително спазване на следните условия:

- Да се намали височината на насипване на материалите при товарене и разтоварване;
- Ограничаване на дейностите по насипване на различните материали при високи скорости на вятъра;
- Да се оросяват при сухо време местата за товарене, разтоварване, както и пътищата в района на рудника, а при много сухо и ветровито време тази дейност да се извършва на по-малки интервали от време (по-често);
- При транспортиране на рудата да се използват затворени или покрити с платнища камиони, включително и при вътрешно рудничния транспорт;
- Инвеститорът да представи доклад за оценка на влиянието на пробивно - взривните работи върху водоизточниците за водоснабдяване на с. Китница, с. Боровица, с. Търна, с. Дедино, с. Чернигово. с. Долно Прахово, общ. Ардино. При необходимост да се предложат мерки с цел опазване на питейните водоизточници. Докладът да се съгласува с БД ИБР;
- Инвеститорът трябва да не нарушава сервитутните ивици за експлоатация и ремонт на съществуващата инфраструктура по чл. 67, ал.2 от ЗУТ.
- Инвеститорът следва да разработи План за собствен мониторинг, който да се съгласува с БД ИБР и регулярно представяне на резултатите от собствения мониторинг в БД ИБР;
- Инвеститорът трябва да въведе ограничения, като скоростта на тежките товарно-транспортни превозни средства на територията на находище „Китница“ да бъде до 30 км/ч.
- Ползвателят/те да извършат изследване на водата от водоизточниците, посочени че се използват за питейни цели за установяване годността ѝ за консумация от човека.

- С оглед осигуряване на възможност за проследяване качеството на водата и превенция на здравния риск, следва компетентният орган да предприеме всички необходими действия за получаване на разрешение за ползване на водата от водоизточниците за питейно-битови цели в района на инвестиционното предложение от БД ИБР.

- Възложителят да извършва собствен мониторинг по отношение на количествените и качествените показатели на водата от водоизточниците, ползвани за питейно-битови цели, снабдяващи жилищни обекти, селищни структури или части от тях в района на инвестиционното предложение;

- При установяване на отклонения от първоначалните данни, особено по химични показатели, които да надвишават нормативно установените с Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди (ДВ бр. 30/2001г.) да извърши обследване за причините, довели до отклоненията.

- При необходимост, съгласувано и съвместно с местните органи на самоуправление, възложителят да снабдява засегнатото население от жилищни обекти, селищни структури или части от тях в района на инвестиционното предложение с питейна вода, доставяна чрез водоноски.

- При бъдещо учредяване на СОЗ около някой от водоизточниците, границите на които засягат терени от исканата концесионна площ на инвестиционното предложение, същите да бъдат изключени от общата площ на предложението.

23. Съобразно становище на БД ИБР – Пловдив с вх. №КПД-11-1014-(129)/06.03.2024г., в района на инвестиционното предложение са определени три повърхностни водни тела на територията на БД ИБР:

- BG3AR700R039 река Арда между вливане на р. Черна река до язовир Кърджали и р. Ардинска, определено в добро химично състояние и умерено екологично състояние ПУРБ 2016-2021 г., през 2021 г. и 2022 г. е в лошо химично състояние и умерено екологично състояние, като изместващите показатели /не съответстващи на стандартите за качество определящи добро състояние/ са: Макрозообентос, Нобщ, P04, Робщ и Cd.

- BG3AR500R022 - Оваджик дере до яз. Кърджали, с ПУРБ 2016-2021 г. е определено в отлично екологично състояние и неизвестно химично състояние, а след 2021 г. е оценено в добро екологично състояние и все още в неизвестно химично състояние.

- BG3AR570L021 - язовир Кърджали, определено с ПУРБ 2016-2021 г. в умерен екологичен потенциал, с изместващи показатели Хлорофил А и Робщ, през 2021 г. е определено в добър екологичен потенциал, а през 2022 г. - отново в умерен екологичен потенциал. Химичното състояние на яз. Кърджали в ПУРБ 2016-2021 г. и през 2021 г. е определено като добро, а оценката през 2022 г. показва лошо състояние, като в Доклада за състоянието на водите на територията на ИБР през 2022 г. няма данни за показателите, причина за тази оценка /вероятно е установено наличието на кадмий, предвид наличието на кадмий във вливащите се в язовира реки/. Целите за подобряване на състоянието/потенциала на водните тела са намаляване на въздействията и постигане на стойности на изместващите показатели, дефиниращи добро състояние.

Съгласно становището на БД ИБР - Пловдив, базирано и позоваващо се на допълнителната информация, предоставена от възложителя, при реализиране на инвестиционното предложение няма да се емитират вещества, по които следва да се изпълнят мерки за постигане на добро екологично състояние/потенциал и на трите повърхностни водни тела, както и приоритетни вещества, които да влошат доброто им химично състояние.

Инвестиционното предложение не попада в зони за защита на водите, свързани с водно зависими видове и местообитания, включени в раздел 3, т.5.1 на ПУРБ на ИБР. Северната част на находището е в непосредствена близост до зона за защита за водите, съгласно чл. 119а, ал.1, т.5 от ЗВ - 33BG001031 „Родопи Средни“ и 33 „Добростан“, като попада и във водосбора на зона за защита на водите (чувствителна зона), съгласно чл. 119а, ал.1, т.3 б от Закона за водите (ЗВ), но тъй като при реализиране на предложението не се предвижда нито водовземане, нито ползване на повърхностни водни обекти, нито заустване на отпадъчни

води, както и не са налице предпоставки за дифузно замърсяване, не съществува риск за влошаване състоянието на посочените зони за защита на водите.

Инвестиционното предложение не предвижда водовземане от посочените повърхностни водни тела.

В процеса на водене на минните работи по открит способ, свързани с изземване на полезните изкопаеми от находище „Китница“, не се предвижда водовземане за производствени нужди. За оросяване на пътищата и ТСИ, с оглед предотвратяване на запрашаването ще се ползва събраната вода от повърхностният отток от засегнатите терени, дренажните и рудничните води.

Планът за управление на повърхностните води и предвидените за изграждане системи за управление на повърхностните води, включващи съоръжения за улавяне и отвеждане на дъждовните и дренажните води и извеждането им извън обсега на участъците на действащите рудници и насипището за минни отпадъци ще сведе до минимум замърсяването на естествения повърхностен отток от територията на концесионната площ.

В допълнителната информация е посочено състоянието на BG3G000PtPg049 - Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс, според оценки в Доклад за състоянието на водите на територията на ИБР през 2022 г. Извършена е допълнителна оценка на натиска върху количественото състояние на подземното водно тяло, при реализиране на инвестиционното предложение, според който няма основание водопритокът към рудниците да бъде определен като значим натиск. Не се очаква увеличаване на риска или влошаване на химичното състояние на подземното водно тяло, предвид установените, при очертаване и характеризирането на водното тяло за целите на ПУРБ 2016-2021, за цялото водно тяло повишени концентрации на желязо и алуминий, потвърждаващи се и в района на инвестиционното предложение, преди реализирането му. Направен е извод, че реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже значително въздействие върху количественото и химичното състояние на подземните водни тела. Независимо от това, за времето на експлоатация и в след експлоатационния период се предвижда дългосрочен мониторинг на подземните води.

Предложени са задължителни мерки за ограничаване и минимизиране вредното въздействие върху повърхностните и подземни води, при разработването на двата открити участъка и прилежащото насипище.

БД ИБР – Пловдив приема констатациите и заключенията в специализираното становище, изготвено от дипломиран инженер по хидрогеология и инженерна геология, относно натиск и риск за водите при реализиране на инвестиционното предложение и риск за засягане на питейно-битовото водоснабдяване на населените места в района, и посочва, че е необходимо същото да стане приложение към ДОВОС. В заключение е счетено, че с представените допълнителни анализи и оценки към ДОВОС, се съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми, необходима за вземане на компетентно решение, относно степента на въздействието върху компонент води.

24. Съобразно постъпило становище на БД ИБР – Пловдив с вх. №КПД-11-1014-(167)/27.01.2025г., представеният допълнен доклад, който е допълнение към Раздел 3.2.2. Описание на съответните аспекти от текущото състояние и Раздел 4.1.1. Потенциално възможни въздействия от ДОВОС на ИП, е съгласуван, като с него **е направена оценка на влиянието на ИП върху водоизточници, посочени от община Ардино и кметовете на населените места.** За контура на добивната площ на рудник „Чернигово“ е установено, че Д 13 (бунар) е пресъхнал, Д 16, Д 15 и Д 12, които се намират близо до контура на добивния участък също са пресъхнали, а за Д 10, Ч 1 и Ч 15 е установено, че на посочените координати липсва водоизточник. В контура на добивната площ на рудник „Мировец“ не са посочени водовземни съоръжения.

25. Съгласно постъпило становище на РДПБЗН – Кърджали с вх. № КПД-11-1014-(53)/22.07.2021г., представената в преработения и допълнен доклад за ОВОС по горещитираното инвестиционно предложение информация е пълна, широкообхватна, без пропуски и слабости, които да са от съществено значение при вземането на информирано, обосновано и обективно решение. Докладът за ОВОС е с необходимия обхват и изискуемите

в нормативната уредба цели, което позволява адекватна оценка на потенциалните негативни въздействия върху факторите на околната среда и включва мерки за минимизирането им при реализиране на инвестиционното намерение. Ясното идентифициране, качествена и количествена оценка на потенциала за въздействие, евентуалните последствия, интензитета и тежестта на риска от химични, физични и биологични фактори за общественото здраве, т.е. за експонираното население, е гаранция за устойчиво екологично развитие при рационално използване на природните ресурси, и баланс между оптималното, надеждно и предвидимо функциониране на икономиката в общината от една страна и защитата от аварии и бедствия и поддържането на благоприятна жизнена среда от друга. В случая не е налице хипотезата за опасни разстояния между предприятие или съоръжение и жилищни райони, обекти с обществено предназначение, съседни предприятия и обекти, транспортни пътища, райони и строежи, които могат да бъдат източник на риск или да увеличат риска или последствията от голяма авария и да предизвикат ефект на доминото.

при следните задължителни за изпълнение от възложителя условия и мерки на основание, чл. 82, ал. 5 от ЗООС:

I. Общи условия:

1. Управлението на минните отпадъци да се извърши съгласно разпоредбите на глава осем от Закона за подземните богатства.
2. Цялостният и годишните проекти за разработване на находището, както и проектът за рекултивация (техническа и биологична) на обекта да бъдат съобразени с условията и мерките, включени в настоящото решение по ОВОС и с предложените в докладите по ОВОС и ОСВ мерки за предотвратяване или намаляване на вредните въздействия (смекчаващи мерки) и плана за тяхното изпълнение.
3. Да се извърши класификация на генерираните отпадъци и да се води отчетност за същите, съгласно нормативните изисквания.
4. Да не се допуска замърсяване с отпадъци в границите на обекта, както и извън него.
5. Да се изготви и изпълнява План за собствен мониторинг на води (повърхностни и подземни). Планът да се съгласува с БДИБР – Пловдив.
6. През всички етапи на реализиране на инвестиционното предложение да се извърши постоянен биологичен мониторинг на защитени видове и консултации по конкретни групи и/или видове засегнати животни, основно влечуги (двата вида сухоземни костенурки), с цел проследяване на популационните тенденции на целевите видове и степента на изолация (или липса на такава) на субпопулациите, както и оценяване на реалната ефективност на предвидените преградни съоръжения. Мониторингът трябва да започне през пролетния сезон (април-юни) в светлата част на денонощието, преди започване на строителството и да продължи минимум 5 години. Ефективността на прилаганите смекчаващи мерки да се оценява ежегодно (в рамките на срока на мониторинга) след втората година от започването му. При доказана неефективност, възложителят да предприеме коригиращи действия или алтернативи. Извършването на биологичния мониторинг на защитени видове от Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), да започне след издаване на разрешително за изключенията по чл. 49, ал. 1 от ЗБР. Информация, включваща данни от извършвания биологичен мониторинг, да се представя под формата на доклад в РИОСВ – Смолян.
7. Изграждането на защитни горски пояси около площадката на депото за минни отпадъци и участъците от откритите рудници, които не граничат с горски съобщества да се изпълни съгласно разработен проект, както и да се проведат лесокултурни и лесотехнически мероприятия по отглеждането и поддържането им. За създаването на горските пояси да се използват характерни, местни за района растителни видове, с които да се обогати видовото разнообразие, като не се допуска засаждане с инвазивни, чужди видове растения.
8. Възложителят да извършва собствен мониторинг по отношение на количествените и качествените показатели на водата от водоизточниците, ползвани за питейно-битови цели,

снабдяващи жилищни обекти, селищни структури или части от тях в района на инвестиционното предложение.

9. При установяване на отклонения от първоначалните данни, особено по химични показатели, които да надвишават нормативно установените с Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди (ДВ бр. 30/2001г.) да извърши обследване за причините, довели до отклоненията.

10. При необходимост, съгласувано и съвместно с местните органи на самоуправление, възложителят да снабдява засегнатото население от жилищни обекти, селищни структури или части от тях в района на инвестиционното предложение с питейна вода, доставяна чрез водоноски.

11. При бъдещо учредяване на СОЗ около някой от водоизточниците, границите на които засягат терени от исканата концесионна площ на инвестиционното предложение, същите да бъдат изключени от общата площ на предложението.

12. Инвестиционното предложение да се реализира, в съответствие с ОУПО Ардино.

II. За фазата на проектиране:

1. Предвид проектното решение за открит добив (Алтернатива 2) в участъци „Чернигово” и „Мировец” на находище „Китница”, при изработване на цялостните и годишни работни проекти по смисъла на Закона за подземните богатства, да се съобразяват изискванията на чл. 16 от Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт (ДВ, бр.89/1996 г., изм. и доп. ДВ, бр.30/2002 г.).

2. Транспортните схеми, засягащи участъци от общински пътища, предварително да се съгласуват в писмен вид с кмета на община Ардино/**кметовете на съответните населени места**, относно: маршрути, рехабилитация и поддръжка на настилката, допустимо максимално тегло на товарните автомобили, максимален брой курсове дневно и други показатели, във връзка с въздействието на вредните физични фактори (шум и вибрации) върху околната среда, инфраструктурата и населението.

3. Да се предвиди достатъчен ретензионен обем в резервоара за оборотни води за акумулиране водите при интензивни валежи.

III. Преди извършване на открито - подготвителните работи и започване на експлоатацията:

1. Преди започване на експлоатацията на находището, „Горубсо-Къджали“ АД да разработи, утвърди и представи на обслужващия персонал и компетентните органи „Аварийен план”, насочен към опазване на околната среда, здравето на работниците и населението от близките населени места, с включени мерки за:

- Предотвратяване на неблагоприятните последици от извънредни събития.
- Сметчане на неблагоприятните последици от извънредни събития.
- Подготвеност на предполагаемо реагиране при извънредни ситуации, съобразно техния характер.

- Опазване на компонентите на околната среда.
- Опазване на човешкото здраве.
- Опазване устойчивостта и ефективността и еколого-съобразността на инвестиционното предложение.

2. Тъй като дейността по управление на минните отпадъци, съгласно Закона за подземните богатства, попада в т.10 от Приложение №1 към чл.3, т.1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/, възложителят трябва да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети или случаи на причинени щети, съгласно Наредба №1/2008 /ДВ, бр. 96/2008/ за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от ЗОПОЕЩ и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

3. Открито-подготвителните и/или добивните работи във всеки участък да се извършват през светлата част на денонощието и да се осъществяват по начин, който не

допуска шум на мястото на въздействие над допустимите стойности. Да се спазва граничната стойност на еквивалентно ниво на шум по границата на концесионната площ -70 dB, определена в Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шум върху здравето на населението (ДВ, бр.58/2006 г.).

4. Преди започване на откривно-подготвителните дейности да се извърши имисионно измерване на качество на атмосферния въздух с цел определяне на фоново ниво.

5. Преди започване на откривно-подготвителните дейности да се извършат фоновы измервания на фактор шум в най-близките населени места.

6. Дъждовните води и водите от снеготопенето, уловени от охранителните канавки, разположени по периферията на участъците, да се събират във водонепроницаеми резервоари за оборотни води, от където водата да се използва за оросяването на рудничните пътища и други производствени нужди. Дъждовните води от отводнителните канавки да се заустват в близките дерета само при екстремни събития – за което следва да се уведомят БД ИБР – Пловдив и РИОСВ – Смолян.

7. Да се представи в РИОСВ – Смолян съгласуван със съответното териториално звено на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, План за предотвратяване и ликвидиране на аварии за дейностите, свързани с експлоатацията на находището.

8. Преди извършване на откривно-подготвителните работи и започване на експлоатацията, да се извърши ограничаване и фиксиране с трайни знаци на терените, за които е предвидено пряко въздействие – откритите рудници, депото за съхранение на хумусния пласт, територията/площадката за насипищата на минните отпадъци, маршрутите за движение на обслужващата техника и автомобили, с цел опазване на екосистемите в съседни територии.

9. Изпълнението на мерки 34 и 36 от Плана за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 8 от ЗООС да започнат след издаване на Разрешително за изключенията по чл. 49 от Закона за биологичното разнообразие.

10. Отстраняването на растителността при подготовката за строителството да се извършва извън размножителния период на птиците и други животни (м. април – м. юли). Подходящо е тези дейности да започнат рано напролет (м. февруари-до края на март), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и/или размножителни територии или през есента (септември – октомври).

11. При извършване на изкопните дейности за разчистване на строителната площадка да се спазват разпоредбите на чл. 38 от ЗБР, като се предприемат необходимите мерки за избягване, предотвратяване или намаляване на предполагаемите неблагоприятни въздействия върху флората и фауната.

12. Да не се допуска унищожаването на растителност и местообитания, чрез засипване и/или утъпкване.

13. При реализацията на инвестиционното предложение да не се допуска унищожаване и/или увреждане на съществуваща растителност (тревна, дървесна и храстова) извън границите на утвърдената концесионна площ на находище „Китница“, както и използване и/или замърсяване на съседни на концесионната площ територии.

14. С цел минимизиране риска от унищожаване на екземпляри от видовете костенурки, както и други по-дребни и бавно подвижни животни, преди началото на строителството, включително преди изземването на почвения слой, но след разчистване на дървесно-храстовата растителност (вкл. изнасянето на растителните отпадъци – клони и други подобни) по границите на територията на участъци „Чернигово“ и „Мировец“, както и депата за минни отпадъци и хумус, да се изградят предпазни огради, които да възпрепятстват проникването на животните в зоната на строителството. Оградите трябва да бъдат непрекъснати с вертикална повърхност, изпълнени от ситна мрежа (диаметър на окото, по-малък от 0,5 см), с височина минимум 1,20 м над земната повърхност, с долен ръб, заровен в

земята, на дълбочина минимум 15 см, като същите следва да са добре опънати, без гънки, джобове и др., които могат да бъдат използвани от животните за преодоляването ѝ.

15. Преди започване на строителните работи по подготовка на участъците „Чернигово“ и „Мировец“, както и депата за минни отпадъци и хумус, възложителят да проведе проучване на терен на всеки участък, в който ще се реализира инвестиционното предложение, като ангажира експерти – биолози с цел планиране на действия за снижаване на смъртността и предотвратяване загубата на консервационно значими растителни и животински видове и техните местообитания, в т.ч. по отношение на наземно гнездящи птици, прилепи, влечуги, бозайници и бавноподвижни видове.

16. Преди и по време на строителството, при установяване на екземпляри от по-бавно подвижни защитени видове земноводни, влечуги и по-дребни бозайници, същите да бъдат своевременно премествани обратно в природата на подходящи местообитания достатъчно отдалечени и безопасни разстояния от обекта.

IV. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация:

1. Да се предвидят и изпълнят мерки за ограничаване на неорганизираните емисии прахообразни вещества, образувани при товарене, разтоварване, преработване, складиране и транспорт на добитата суровина в съответствие на изискванията на чл. 70 на *Наредба № 1/2005 г. за норми на допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр.64/2005 г.)*, а именно:

- ✓ задължително използване на взривни гумени килими, които освен разлета на едри късове, ще ограничат до известна степен и разпространението на праха;
- ✓ да се намали височината на насипване на материалите при товарене и разтоварване;
- ✓ да се изградят, при необходимост ветроупорни прегради при товарене и разтоварване на почвата на хумусното депо и депото за скални маси;
- ✓ ограничаване височината на депата, където ще се складира хумуса и скалните маси, съобразно релефа на терена, за да се предотврати вторично разпрашаване при силни ветрове;
- ✓ при развитие на ерозионни процеси върху хумусното депо да се направи затревяване, за да се предотврати изнасяне на прахови частици от него;
- ✓ ограничаване на дейностите по насипване на различните материали при високи скорости на вятъра;
- ✓ ориентиране на насипите (депата за хумус и скални материали), съобразно преобладаващата посока на ветровете;
- ✓ да се следи за спазване на предвиденото минимално транспортно разстояние за зареждане на добитата маса в бункера на трошачката;
- ✓ да се следи за изправността на ТСИ и пресипките върху транспортните ленти да са капсуловани, а запрашеният въздух да се отвежда в пречиствателно съоръжение;
- ✓ да се оросяват при сухо време местата за товарене, разтоварване, както и пътищата в района на рудника, а при много сухо и ветровито време тази дейност да се извършва на по-малки интервали от време (по-често);
- ✓ при транспортиране на рудата да се използват затворени или покрити с платнища камиони, включително и при вътрешно рудничния транспорт;
- ✓ да се оросяват, а при необходимост измиват периодично улиците в границите на населените места, за да не се допуска повишено запрашаване;
- ✓ за минимизиране на газово – праховите емисии от ДВГ е необходимо възложителят да използва гориво, отговарящо на нормативните изисквания, с ниско сярно съдържание и да осигури поддържане на строителната и транспортна техника в добро състояние.

2. Планираните пробивни и взривни работи да се извършват само в светлата част на денонощието и извън размножителния период на повечето птици и други животни - 1 април до 30 юли.

3. Да се извършват собствени периодични измервания за излъчван шум в околната среда по границите на обекта, съгласно нормативните изисквания, като за действащи промишлени източници.

4. Да се извършва периодичен контрол и поддържане в добро техническо състояние на охранителните канавки, отвеждащи дъждовните води.

5. Да се извършва редовно наблюдение на водоплътния бетонов утаител и резервоара за оборотни води с цел предотвратяване на изтичането на води и замърсяване на повърхностни или подземни води в района.

6. Образуванията на обекта отпадъци да се предават, въз основа на сключен писмен договор, на лица притежаващи документи, издадени по реда на чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

7. Ремонтните дейности на механизацията да се извършват на специализирани площадки, като не се допускат разливи на горивно-смазочни материали.

8. За почистване и обслужване на химическите тоалетни да се сключи договор с фирма, лицензирана да извършва съответната дейност.

9. Изземването на запасите подземни богатства да става съгласно одобрен цялостен работен проект за експлоатация на находището, съобразен с мерките и условията в настоящото решение по ОВОС и в ДОВОС, без да се извършва добив на полезни изкопаеми и други съпътстващи дейности, вкл. депониране на материали от изкопните и добивните дейности извън контура на концесионната площ и/или в крайпътните пространства на довеждащите до обекта пътища.

10. При изпълнение на проектите за техническа и биологична рекултивация да се осигури и наблюдава устойчивостта на рекултивирания терен по отношение на: пропадане, свличане, плъзгане с цел ограничаване или възникване на ерозионни процеси.

11. При извършване на биологичната рекултивация да се използват в максимална степен растения от местен произход и същия биологичен вид, като засегнатите при изпълнението на добивната дейност растения (без инвазивни видове).

12. Информацията от проведения мониторинг по компоненти – води и биоразнообразие (биологичен мониторинг) да се представи под формата на доклад в РИОСВ – Смолян. По отношение на компонент води, докладът да се представи на БДИБР – Пловдив. Докладът трябва да включва данните от проведения собствен мониторинг, в т.ч. описание на Плана за собствен мониторинг и резултатите от него, както и данни и резултати от проведения биологичен мониторинг.

V. План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 8 на ЗООС

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
1.1. Атмосферен въздух			
1.	Възложителят трябва да оросява местата за товарене и разтоварване, както и вътрешно-обектните пътища. При много сухо и ветровито време тази дейност да се извършва по-често.	Строителство, Експлоатация, Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората Намаляване на отрицателното въздействие върху растителността и местообитанията в съседните територии
2.	Възложителят трябва да оросява външните за обекта пътища.	Строителство, Експлоатация, Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората
3.	Възложителят трябва да поддържа на площадките и пътищата в добро състояние с цел намаляването на реемисиите от прах	Строителство, Експлоатация, Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
4.	Възложителят да поддържа изправността на използваната в кариерата техника и транспортни средства	Строителство, Експлоатация, Закриване и рекултивация	Опазване на атмосферния въздух
5.	Инвеститорът трябва да провежда строг контрол върху вида и количеството на използваните взривни вещества.	Строителство, Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората
6.	При извършване на взривните работи задължително да се използват гумени килими, които освен разлета на едри късове, ще ограничат до известна степен и разпространението на праха;	Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух и здравето на хората
7.	Възложителят да използва съвременна ТСИ с капсуловани пресипки върху транспортните ленти, ниско емисионни двигатели и хидравлична защита при претоварване.	Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух
8.	При транспортиране на рудата, да се използват затворени или покрити с платница камиони, включително и при вътрешно рудничния транспорт.	Строителство, Експлоатация,	Опазване на атмосферния въздух
9.	Възложителят да изгради ветроупорни прегради при товарене и разтоварване на почвата на хумусното депо и депото за минни отпадъци.	Строителство, Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
10.	Възложителят следва да ограничи височината на депата за хумус и минни отпадъци, съобразно релефа на терена, за да се предотврати вторично разпрашаване при силни ветрове.	Строителство, Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
11.	При развитие на ерозионни процеси върху хумусното депо, следва да се направи затревяване, за да се предотврати изнасянето на прахови частици от него.	Строителство, Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
12.	Възложителят трябва да ограничи дейностите по насипване на различните материали при високи скорости на вятъра	Строителство, Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах
13.	Възложителят трябва да ориентира насипите за хумус и минни отпадъци, съобразно преобладаващата посока на ветровете.	Строителство, Експлоатация	Опазване на атмосферния въздух Намаляване и ограничаване на емисиите на прах

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
14.	Да се гарантира поддържане на техниката и пътищата в добро състояние и извършва контрол върху качеството на горивото.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	За намаляване на емисиите от ДВГ и опазване на качеството на въздуха.
1.2. Води			
15.	Възложителят трябва да не нарушава сервитутните ивици за експлоатация и ремонт на съществуващата инфраструктура по чл. 67, ал.2 от ЗУТ.	Проектиране Строителство Експлоатация	Опазване на съществуващата техническа инфраструктура за водоползване
16.	Възложителят да предвиди отвеждане на дъждовните води чрез обходни канавки, които да са с необходимите параметри, около рудниците и насипището за недопускане на замърсяването им	Проектиране Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води и минимизиране на ерозионни процеси
17.	Планът за собствен мониторинг на подземни и повърхностни води да се разработи от възложителя в съответствие с изискванията на чл.70 от Наредба №1/11.04.2011 за мониторинг на водите, който да се съгласува с БД „Източнобеломорски район“. За подземните води да се наблюдава химичното състояние и да се извършва измерване на дебита или статични водни нива в мониторинговите пунктове.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на повърхностните и подземните води
18.	Възложителят да организира подмяната на горивно-смазочните материали на техниката и оборудването да се извършва на специализирани площадки, извън концесионната площ. Ако се наложи да се извършва на място, да се вземат всички мерки за да не се допускат разливи и замърсяване на почвата и водите.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на почвите, повърхностните и подземните води
19.	Възложителят да осигури на обекта пясък и/или дървесни трици за събиране на разливи от нефтопродукти. Напоеният с нефтопродукти материал следва да се третира като опасен отпадък	Експлоатация	Превенция за опазване на почвите и водите от замърсяване Екологосъобразно управление на отпадъците
20.	Възложителят да не допуска замърсяване на съседните земи с ГСМ, отпадъци и скални отломки от взривяването	Строителство и експлоатация	Опазване на повърхностните и подземните води и почвите от замърсяване

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
21.	На територията на съответния участък, възложителят да организира доставката на химически тоалетни и да сключи договор за поддръжка на химическите тоалетни.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Опазване на водите и минимизиране на здравния риск
1.3. Земи и Почви			
22.	Възложителят трябва селективно да изземва и складира хумусния слой на депото за хумус	Строителство	Опазване на почвите
23.	Възложителят трябва да разработи проект за поетапна рекултивация на нарушените терени по време на експлоатацията на находището и да го прилага поетапно	Проектиране Закриване и рекултивация	Опазване на почвите
24.	Да се обърне внимание на естетическото оформяне на терените и визуалното им въздействие. Да се осигури добра поддръжка на зелените площи – тревни и дървесно-храстови групи и масиви.	Строителство и експлоатация	Опазват се прилежащите земи и почвите и автентичния ландшафт. Създаване на естетически комфорт.
1.4. Земни недра и минерализация			
25.	Възложителят следва стриктно да изпълнява утвърдените работни проекти, вкл. и тези за рекултивация	Експлоатация закриване и рекултивация	Опазване на земните недра Минимизиране на възможни неблагоприятни въздействия върху околната среда Адаптиране към ландшафта на околните терени
26.	Възложителят следва стриктно и точно да спазва технологичните процеси за водене на добивни и откривни работи	Експлоатация, закриване и рекултивация	Опазване на земните недра
1.5. Ландшафт, флора, растителност и местообитания			
27.	Възложителят следва трайно да маркира границите на терените, за които е предвидено пряко въздействие – откритите рудници, депо за минни отпадъци и депо за хумус	Проектиране Строителство	Опазване на ландшафтите, флората, растителността и местообитанията в съседните територии
28.	Възложителят следва да разработи проект за изграждане на защитни горски пояси около площадката на депото за минни отпадъци и участъците от откритите рудници, които не граничат с горски съобщества	Проектиране	Опазване флората, растителността и местообитанията в съседните територии

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
29.	Възложителят следва да създаде защитен горски пояс около площадката на депото за минни отпадъци и участъците от откритите рудници, които не граничат с горски съобщества	Строителство и експлоатация	Опазване на ландшафтите, флората, растителността и местообитанията в съседните територии
30.	Възложителят следва да създаде организация за предотвратяване на унищожаването на растителност и местообитания чрез засипване и утъпкване на прилежащи на инвестиционното предложение територии	Експлоатация	Опазване флората, растителността и ландшафтите в съседните територии
31.	Възложителят следва да проектира и проведе провеждане своевременна техническа и биологична рекултивация за създаване на условия за формиране на устойчиви растителни съобщества.	Проектиране Експлоатация Закриване и рекултивация	Възстановяване на местообитанията растителността и ландшафтите Възстановяване характерното за района биологично разнообразие
32.	Възложителят следва да проведе лесокултурни мероприятия за поддържане на защитните горски пояси	Експлоатация	Опазване флората, растителността и местообитанията
1.6. Фауна			
33.	Началото на строителните дейности, свързани с премахване на горска, храстова и тревна растителност да не се извършва през размножителния период на птиците (април-юли). Подходящо е тези дейности да започнат рано напролет (м. февруари-март), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и размножителни територии или през есента (септември – октомври).	Преди започване на строителните работи	Предотвратяване на допълнително отрицателно въздействие върху числеността на фауната
34.	Възложителят следва да създаде организация за теренно обходжане на участъците, предвидени за експлоатация (участъци „Мировец“ и „Чернигово“ и депата за минни отпадъци и хумус), заедно с техните околности и при намиране на сухоземни костенурки, таралежи, змии и други животински видове, те да бъдат пренесени и освободени обратно в природата на подходящи места достатъчно отдалечени и безопасни разстояния от обекта.	Преди започване на строителните работи	Опазването на защитени видове предмет на опазване

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
35.	Възложителят следва да обезопаси територията на участъци „Мировец” и „Чернигово” с подходяща ограда от ситна мрежа (диаметър на окото по-малък от 0,5 см). Необходимо условие е тя да бъде опъната за да не образува гънки, джобове и др., които могат да се използват от животните за преодоляването ѝ. Височината да е минимум 1,2 m над земната повърхност, а долният ѝ ръб да бъде заровен на минимум 15 cm в земята.	Преди започване на строителните работи	Предотвратяване на смъртност на индивиди основно по сухоземни костенурки, които попаднали в изкопа няма да имат възможност да излязат. По този начин ще се сведе до минимум отрицателното въздействие. Обезопасяване на живота на хората
36.	Биологичен мониторинг по отношение на видове, представени в Червена Книга на България;	Строителство	Прогнозиране и предотвратяване на негативни ефекти от дейностите на концесията върху защитени видове.
37.	Възложителят следва да създаде организация, така че движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителните петна и производствени участъци в зоната.	Строителство и експлоатация	Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.
38.	Възложителят трябва да организира по време на строителството да не се отстраняват стари и хралупати дървета.	Строителство	Опазване и съхраняване на съществуващи дневни убежища на прилепи; Опазване и съхраняване на подходящите субстрати за хранене и развитие на ларви на сечковци, както и на опазване и съхраняване на съществуващи дневни убежища на прилепи.
39.	Възложителят трябва да организира по време на строителството да не се почистват излишно участъци с тревна и храстова растителност.	Строителство	Съхраняване целостта на хранителните хабитати на костенурки и прилепи
40.	Да не се извършват взривни дейности през размножителния период на птиците от 15 април до 1 юни.	Експлоатация	Избягване на излишно безпокойство на прилепи и друга гръбначна фауна по време на размножителния период

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
41.	Възложителят да организира взривните дейности да бъдат провеждани само в светлата част на денонощието.	Експлоатация	Ограничаване на безпокойството при нощно активните видове, основно прилепи.
1.7. Здравен риск			
42.	Възложителят да въведе ограничения скоростта на тежките товарно-транспортни превозни средства на територията на находище „Китница“ да бъде до 30 km/h.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Във връзка с ограничаване дразнещото действие на праха и емисиите на изгорели моторни газове върху хората
43.	Възложителят да информира предварително населението за деня и часа на взривяванията, а те да бъдат предшествани и от звукова сигнализация.	Строителство Експлоатация	Минимизиране на въздействието върху хората
44.	Възложителят да организира измиване на транспортните машини от калта преди напускане територията на находище „Китница“;	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Минимизиране на въздействието върху хората
45.	Възложителят да разработи и стриктно следи за спазване на Инструкции за безопасност на труда при всички видове дейности: • За взривни дейности; • За работата с пробивната техника; • За работата на ТСИ; • Правила за движението на тежкотоварните камиони в рудника;	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Минимизиране на въздействието върху хората
46.	С оглед ограничаване на неблагоприятното въздействие на физическите и химически фактори, възложителят да снабди работниците с лични предпазни средства за: • Защита на слуха по отношение на водачите на изкопни и транспортни машини - антифони или шлемове. • За защита от праха (противопрахови маски).	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Минимизиране на въздействието върху хората

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
47.	На основата на оценката на риска възложителят да разработи и внедри: • Режими на труд и почивка по време на работа; • Хранително- питейни режими съобразени с микроклиматичните условия; • Провеждане на профилактични медицински прегледи и • Редовен анализ на здравното състояние на работниците.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Минимизиране на въздействието върху хората
48.	Възложителят да въведе фирмено изискване за ограничаване на скоростта на тежкотоварните машини през населените места до 30 km/h	Строителство, експлоатация, закриване и рекултивация	Минимизиране на въздействието върху хората
1.8. Отпадъци и опасни вещества			
49.	Възложителят да изиска при сключване на договор с външна фирма, в него да бъде отбелязано, че взривните вещества ще се транспортират в съответствие с изискванията на Правилника за безопасност на труда при взривните работи, Европейска спогодба за автомобилен превоз на опасни товари (АДР), Наредба № 40/14.01.2004 год. за условията и реда за извършване на автомобилен превоз на опасни товари, Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите и Правилника за неговото приложение.	Експлоатация	Спазване на нормативната база за опасни вещества и минимизиране на риска за хората и компонентите на околната среда
50.	Възложителят да разработи система за въстъпително и периодично обучение на персонала	Строителство и Експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците и недопускане на аварийни ситуации
51.	Възложителят да изисква от доставчиците на смазочни масла „Информационен лист за безопасност”. Въз основа на информацията от ИЛБ да се разработят инструкции за безопасна работа	Строителство и Експлоатация	Гарантира безопасна работа с опасни вещества Превенция за безопасна употреба на опасни вещества
52.	Възложителят следва да сключи договори с фирми, притежаващи разрешително по чл.35 от ЗУО, които ще транспортират и/или третират генерираните отпадъци.	Строителство Експлоатация Закриване и рекултивация	Екологосъобразно управление на отпадъците

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
53.	Възложителят да предприеме всички мерки за не смесване на: а) опасни отпадъци с други опасни отпадъци или с други отпадъци, вещества или материали; смесването включва и разреждането на опасни вещества; б) оползотворими отпадъци с неоползотворими отпадъци;	Строителство и Експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците
54.	Възложителят да определи отговорно лице, което да организира безопасното управление на опасните отпадъци;	Строителство и Експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците
55.	Възложителят да осигури инструктаж и периодично обучение на персонала, който работи с опасни отпадъци;	Строителство и Експлоатация	Екологосъобразно управление на отпадъците
56.	Възложителят да проведе обучение на работниците за използване на предвидените средства за предотвратяване и ограничаване на възникнали пожари	Експлоатация Закриване и рекултивация	Превенция за аварийни ситуации

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 99, ал. 12 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Съгласно чл. 99, ал. 11 от Закона за опазване на околната среда, при промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които е издадено настоящото решение по ОВОС, възложителят или новият възложител, уведомява своевременно РИОСВ-Смолян.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС, виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Решението може да бъде обжалвано пред Министъра на околната среда и водите и/или съответния Административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс, чрез РИОСВ- Смолян.

Дата: 05.02.2025г.

ИНЖ. ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВ
Директор на РИОСВ-Смолян

